

POVIJEST ŠKOLE
OBLJETNICE

110/49

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
NIZA MUZIČKA ŠKOLA VINKOVCI

Broj: 110/1949.

Predmet: Statistički list nakon upisa

№ broj: 45845-VI-5-1949.

MINISTARSTVO PROSVJETE - ODJEL ZA KULTURU I UMJETNOST ZAGREB
POVJERENIŠTVU ZA PROSVJETU I KULTURU - G.N.O.-a VINKOVCI

U prilogu Vam dostavljamo ispunjeni statistički list, sa molbom
na nadležnost.

U dopunu ovog izvješća obavještavamo Vas da u statistički list
nismo unijeli brojno stanje polaznika tečaja za harmoniku, koji je otvoren
pri ovoj školi.

Tečaj za harmoniku broji 22 polaznika, a kojem predaje jedan
učitelj.

Smrt fašizmu - sloboda narodu!

U Vinkovcima, dne 3. listopada 1949.

Uređitelj škole:

L. H. Hauer

110
Narodna Republika Hrvatska
MINISTARSTVO PROSVJETE
Odjel za kulturu i umjetnost

Broj: 45845 -VI-5-1949.

Zagreb, 6.IX.1949.

Predmet: Statistički list nakon upisa.-

NIŽOJ MUZIČKOJ ŠKOLI

Vinkovci

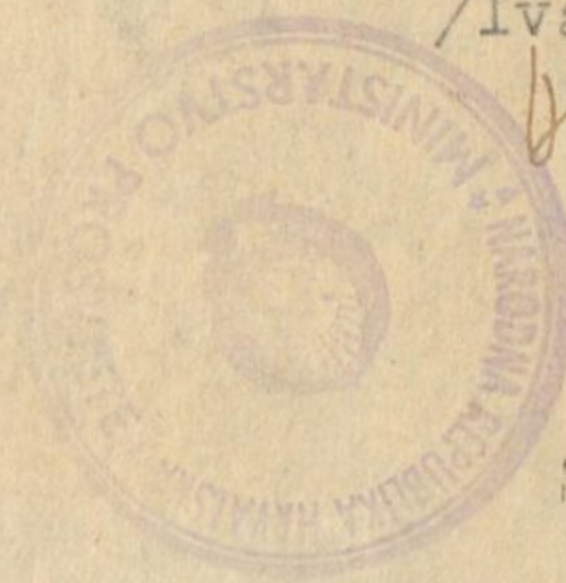
U prilogu Vam dostavljamo statističke listove, u koje ćete uni-
ti stanje škole, odnosno brojno stanje učenika na dan 30.IX.o.g. Sta-
tistički list ispunja se u 3 primjerka od kojih jedan ostaje na školi,
jedan se dostavlja nadležnom narodnom odboru, a jedan Ministarstvu
prosvjete, i to do 3.X.o.g. Molimo da se točno pridržavate odsjeka, koji
u nižoj školi postoje, tj. za klavir, violinu i čelo. Ukoliko škola ima
učenike solo-pjevanja ili duvačkih instrumenata, treba da uvrsti i tamo
odgovarajući pripremni razred.

Smrt fašizmu - Sloboda narodu!

Načelnik: *m?*

/Ivan Dončević/

Prilozi! 3

NR HrvatskaPokrajina — oblast OsijekSNO-GNO Vinkovci

MNO-rejon _____

Tačan naziv škole Niša muzička škola

Naziv Min. pod koje škola potpada

Ministarstvo prosvete - Odjel za kulturu i umjetnost

Obrazac Š-Kps/2

Odobrio SSU br. 5734/49

STATISTIČKI LIST

za niže i srednje stručne škole, tehnikume i radničke tehnikume i niže i srednje umetničke škole.

Stanje na dan 30-IX-1949 g.

Niša muzička škola - Vinkovci

UPUTSTVO:

Ovaj obrazac popunjavaju sve srednje stručne škole, tehnikumi, radnički tehnikumi, niže medicinske škole, niže administrativne škole kao i sve niže i srednje umetničke škole. Kod organizaciono zajedničkih srednjih i nižih stručnih škola (muzičkih, i dr) popuniti zaseban obrazac za nižu i zaseban za srednju školu.

Svaka škola popunjava obrazac u tri primerka, od kojih jedan zadržava za sebe, drugi dostavlja svome Ministarstvu, a treći Ministarstvu prosvete NR (u Sloveniji: Komitetu za niže i srednje stručne škole) — najkasnije do 3. oktobra 1949 godine),

1. Broj odeljenja i učenika po osecima i razredima

Otsek—smer -specijalizacija -manjin. nastavni -jezik	nastavni jezik	broj odeljenja	BROJ UČENIKA PO RAZREDIMA									Ukupno
			pripremni		I	II	III	IV	V	VI		
			I	II								
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	
Klavir	hrvat srpski	3	—	—	19	29	8	8	5	—	69	
Violina	—	1	—	—	13	3	—	—	—	—	16	
Solo - pjevanje	—	1	5	2	—	—	—	—	—	—	7	
UKUPNO		5	5	2	32	32	8	8	5	—	92	

Prvo treba dati ukupne podatke za celu školu, zatim za otseke (kod umetničkih škola za odeljenja), a iza svakog otseka za smerove — specijalizaciju (kod umetničkih škola za otseke) i to ukupno za sve nastavne jezike zajedno. Iza toga dati istim redom i izdvojeno podatke za manjinske nastavne jezike.

Ako ima neka škola više otseka no što je rubrika u ovoj tabeli, neka toj tabeli doda zaseban list, izrađen prema ovoj tabeli.

2. Broj učionica, učeničkih mesta, školskih radionica i mesta u njima.

Redni broj	Prostorija - mesta	te škole	SVIH kojima se ta škola služi
	a	b	c
1	učionice	5	5
2	učenička mesta u učionicama	62	62
3	školske radionice	—	—
4	radna mesta u radionicama	—	—

U kolonu b) treba uneti podatke o svim prostorijama te škole bez obzira ko se njima služi, a u kolonu c) o svim prostorijama kojima se ta škola služi, bez obzira čije su.

Kao svoje prostorije u kolonu b može uneti samo jedna škola, kojoj te prostorije pripadaju, dok u kolonu c) prostorije će biti unete u popis onoliko puta koliko se škola njima služi.

Kod organizaciono povezanih škola, sama uprava škole će odlučiti, koje će prostorije smatrati da pripadaju jednoj, a koje drugoj školi.

Pod rednim br. 2 upisati sva učenička mesta u učionicama, a ne samo ona koja ta škola u tim učionicama koristi. Za jedno učeničko mesto računa se 1,35m² u učionici.

Pod rednim br. 3 muzičke i umetničke škole, koje nemaju radionica, daće na ovom mestu podatke o muzičkim dvoranama, odnosno ateljeima i mestima u njima, i u tom smislu će se izneti tekst tabele.

3 Broj nastavnika.

Redni broj	Nastavni jezik	Broj nastavnika sa pretežnim delom rada		
		u toj školi		na drugom mestu
		na nastavnom jeziku na kojem najviše radi	na drugom nastavnom jeziku	
	a	b	c	d
1	svega	5	—	5
2				
3				

Za nastavnike koji pretežno rade u toj školi daju se podaci u kolonama b) i c). Za nastavnike koji pretežno rade na drugom mestu daće se podaci samo u koloni d).

Nastavnici sa pretežnim radom u toj školi upisuju se:

a) Ako predaju samo na jednom jeziku — samo u koloni b) i to u rubrici za odgovarajući jezik;

b) Ako predaju na više jezika — u koloni b) kod onog nastavnog jezika na kome imaju najviše časova, a u koloni c) kod drugog nastavnog jezika na kojem još predaju;

c) Ukupan broj svih tih nastavnika upisuje se i u kolonu b) rubrike 1 (pod „svega“), dok u koloni c) rubrika 1 ostaje uvek prazna.

Nastavnici sa pretežnim delom rada na drugom mestu upisuju se svi zajedno u koloni d) rubrike 1, a pored toga još i kod svih onih jezika na kojima predaju u toj školi.

Ukupan broj nastavnika iz rubrike 1 kolone b) mora biti uvek ravan zbiru svih brojeva iz kolone b), dok ukupan broj iz rubrike 1 kolone d) može biti i manji od zbira svih brojeva te kolone.

4. Broj domova - internata: a) sopstvenih
b) mešovitih - zajedničkih

5. Broj kuhinja - menzi: a) sopstvenih
b) mešovitih - zajedničkih

Sopstveni domovi - internati su oni koji pripadaju toj školi, mešoviti - zajednički domovi su oni, koji ne pripadaju ni jednoj školi, a koriste ih učenici više škola. Sopstvene domove unosi škola kojoj pripadaju. Mešovite - zajedničke domove iskazaće ona škola, iz koje je najveći broj učenika u tome domu. Na pr. škola A ima u domu 30 učenika, škola B 40, škola C 28. Taj dom iskazaće samo škola B. — Isto važi i za kuhinje - menze.

6. Broj učenika te škole: a) koji stanuju u domovima internatima
b) koji se hrane u domovima — školskim kuhinjama ili menzama
c) koji u vidu novca, stana ili hrane primaju stipendiju ili pomoć

Pod a) i b) tač. 3 uneti sve učenike bez obzira u kome domu stanuju ili u kojoj se menzi hrane

U Vinkovcima dne 3. X 1949 g.

Za tačnost podataka odgovara:

S. H. Kamen

(potpis rukovodioca)

(M.P.)

1941/48
NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSVJETE
Odjel za kulturu i umjetnost

Broj: 10207-VI-5-1948.
Zagreb, 24.11.1948.

Predmet: Utvaranje muzičke škole
u Vinkovcima.

GRADSKOM NARODNOM ODBORU
(Prosvjetni odjel)

V I N K O V C I.

Povodom Vašeg prijedloga za otvorenje Muzičke škole u Vinkovcima molimo da nam dostavite slijedeće podatke:

I. Imena nastavnika i njihovu kratku stručnu karakteristiku i to za svaki od navedenih predmeta pojedinačno,

II. Koga predviđate za teoretske predmete (solfeggio, teoriju) i podatke kao pod I.

Prije nego što proradi ova škola, potrebno je da imamo što potpuniji pregled stručnog nastavnog kadra, kao i da u sporazumu s Vama predvidimo rukovodioca ustanove.

Molimo da čim prije dostavite pojedinačne prijedloge.

SMRT FAŠIZMU - S LOBODA NARODU!

Načelnik
(Ivan Dončević)

1. III. Porvau Hadri - kauso dim. - živu uoat
redu. dopovara

10. III. Idu. prony. bdjel na ^{ku Stun} ~~porvau~~
pronyevau i umjetnost.
Prijedlog na nastavnice
muzičke škole
Porvauk. L. Tadu

Wponen
prony: [signature]

194/48

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
GRADSKI NO VINKOVCI
Prosvjetni odsjek
Broj: 3134/48.

Predmet: Otvaranje muzičke škole u
Vinkovcima.

MINISTARSTVO PROSVJETA

Odjel za kulturu i umjetnost

ZAGREB 3.

Prečinac 11.

Prema traženju Naslova br. 10.207 - VI - 5 - 1948.

od 24. II. t. g. izvješćujemo:

Za rukovodioca Glazbene škole, predvidjeli smo nastavnika glazbe na ovdašnjoj Gimnaziji drugar. Nadji Manov. Dimitrija. Njegovu stručnu karakteristiku, kao i ostalih predvidjenih predavača dostavljamo kako slijedi:

1./Dimitrije Nadji Manev: rođen u Velesu /Makedonija / 1909. god. Učio muzičku akademiju - srednji odsjek za solo pjevanje u Beogradu, a diplomirao u Sofiji. - Muzičku akademiju - srednji odsjek za solo pjevanje.

Bio je pomoćnik urednika za muziku na radio stanici u Skopiju član opere u Sofiji, nastavnik učiteljske škole u Skopiju, sada nastavnik gimnazije u Vinkovcima. Iz diplome vidi se, da je solo pjevanje diplomirao sa odličnim uspjehom, a položio je i slijedeće predmete: teoriju muzike, solfeggio, intonaciju, nauku o harmoniji, kontrapunkt, nauku o instrumentima nauku o muzičkim općicama, povijest glazbe, glasovir i sve druge predmete koji su zastupljeni na glazbenim zavodima.

Predavao bi: teorijske predmete i solo pjevanje.

2./Zdenka Gregurić: Rodjena u Zagrebu 1899 god. Učila glasovir i pjevanje na Glazbenom zavodu u Zagrebu, a zatim na konzervatoriju u Beču. Diplome nema. Nije se bavila pedagogijom, ali je dobra klaviristkinja. Pred našim odgovornim licem svirala je sonate Mozarta i Bethovena, kao i Bacha, Listova i Chopenova djela. Sada živi u Vinkovcima i privatno daje časove iz glasovira. - Ima sva građanska i politička prava. Član je Narodne Fronte. - Predavala bi glasovir.

3./Staumbringer Josip: rođen 1903 god. u Djakovu. Učio glazbu u Djakovu kod Gradske glazbe. U vojnoj glazbi u Djakovu bio je od 1927 - 1945 god. i to u Vinkovcima, Karlovcu, Hercegovini, Sremu, Mitrovici, Svirao je I. fligornu i I. trubu u limenoj glazbi.

Ispit za višeg vojnog muzičara položio je u Beogradu 1936 god. Predavao bi teorijski i praktički sve duvačke limene instrumente i udaraljke.

4./Balija Rustambeg Rudolf: rođen 1887 god. u Taborištu kotar Petrinja. - Glazbenu školu nije učio, ali je glazben i dobar praktičar. Ima uvjerenje o kapelničkom ispitu, izdato od bivše Banske uprave u Banja - Luci. Dugogodišnjom praksom stekao je iskustvo, pa bi mogao predavati harmoniku i sve instrumente sa žicama kao: sve vrste tambura, gitaru i havajsku gitaru.

5./Vera Lanji - Daneš:rodjena 1906 u Srem.Mitrovici.
Diplomirala na Karlovom sveučilištu u Pragu Visoku školu za fiskulturu.
Bila djak Dalcrozovej škole u ~~XXXXXXX~~ Pragu 3 godine i 3 mjeseca bila
u Dalcrozovoj školi u Melkrau.
Može predavati ritmiku po Dalcrozovoj metodi../ Za baletni odsjek/

6./Kren Anka : rodjena 1904 u Vinkovcima.Svršila 4 gradjan-
ske 1 god.Općeobrazovnog tečaja u Zagrebu,i dvogodišnji tečaj za učiteljice
plesu.Vodi više godina plesne tečajeve i škole u Vinkovcima.

Mogla bi predavati : folklor i društvene plesove.

Nastavnika za vijolinu nemamo, pa bismo morali raspisati
natječaj.

S obzirom na mjesne prilike u školi bi bili zastupani
slijedeći instrumenti:harmonika,gitara,i sve vrste tambura.

S molbom na mišljenje i odobrenje .

Smrt fašizmu - Sloboda narodu!

U Vinkovcima 10.III,1948.

Povjerenik :

/ Sadura/

L. Sadura

okup
10-III-48/H

Predsjednik:

/ Mifka/

[Handwritten signature]

[Faint handwritten text, possibly 'Povjerenik']

310/148

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PROSVJETE
Odjel za kulturu i umjetnost
Broj: 15106-VI-5-1948

Predmet: Otvaranje muzičke škole

GRADSKOM NARODNOM ODBORU,

V i n k o v c i.

Obzirom na već izvršene pripreme i osigurane budžetske mogućnosti ovaj se Odjel Ministarstva prosvjete saglašava s tim, da otvorite Muzičku školu, a za imenovanje nastavnika Hadži Maneva, Z. Gregurić i Štaumbringer Josipa pošaljite Personalnom odjelu prijedloge za razvrstanja po Uredbi za sistematizaciju državnih službenika. Za ostale nastavnike predlažemo eventualna honorarna namještenja.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU!
Zagreb, 2. IV. 1948.

Načelnik
(Ivan Dončević)

23. IV. 48. poslano
dopisom 334/48.
Pozrećnik
h. Radun

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA

GRADSKI NO VINKOVCI

Pojereništvo za prosvjetu

Broj: 18.246

Premet: Muzička škola-početak rada.-

MINISTARSTVU PROSVJETE

Odjel za kult.i umjetnost

Z A G R E B

Gra'ska muzička škola u Vinkovcima otvorena je na osnovu odluke Ministarstva prosvjete Odjel za kulturu i umjetnost broj:15.106-VI-5-1948 god. od 21.11.1948.

Ra' na školi otpočeo je 4.listopada t.g.

Škola ima tri o'jeljenja za klavir, jedno o'jeljenje za solo-pjevanje i jedno o'jeljenje za violinu.

Pri školi je na zahtjev izvršnog odbora Gra'skog NO-a a s obzirom na mjesne prilike i potrebe otvoren i tečaj za harmoniku.-

O'jeljenja za teoriju i solfegio nije još otpočelo s ra'om usle' toga što škola još nema stolove, stolice i tablu. Za sa'a se učenici iz teorije po'učavaju poje'inačno.

Na školi za sa'a ra'i šest nastavnika i to: tri nastavnika za klavir, jedan nastavnik za solo-pjevanje, jedan nastavnik za violinu i jedan nastavnik za harmoniku.-

Nastavnika za klavir ima tri i to:

1.-Gregurić Z'enka-učila je klavir iz solo-pjevanje na glazbenom zavodu u Zagrebu, a zatim klavir i solo-pjevanje na konzervatorijumu u Beču. Dokumente o tome ne posjeduje, ali je dobar nastavnik metodičar i praktičar tako da sve uslove ispunjava i daje dobre rezultate. Ista vlaš' dobrom tehnikom sviranja na klaviru.

2.-Žarković Nela svršila je Srednji o'tsjek za klavir glazb.šk.-Zagreb ima višegodišnju praksu u nastavi klavira. Kao nastavnik ispunjava sve uslove, pa svojim marljivim ra'om za'ovoljava naše potrebe.

3.-Berković Ivana: apsolvirala je na pravnom fakultetu u Zagrebu. Klavir je svirala više godina i daval'a instrukcije iz njega. Vlas' dobrom tehnikom sviranja na klaviru, pa svojom inteligencijom, marljivim ra'om i stečenom praksom za'ovoljava naše potrebe i ispunjava sve uslove.

O'jeljenje za violinu vodi Horški František, po naročnosti Čeh. Bio je viši vojni-muzičar i kao takav ima 25 godina državne službe. Glavni instrumenti su mu violina i viola. Isti za'ovoljava naše potrebe i ispunjava uslove nastavnika violine.

Upravu škole preuzeo je Ha'ži-Manev Dimitrije, nastavnik gimnazije u Vinkovcima. Vodi o'jeljenje za solo pjevanje a za koji jedan preduzeće i nastavu teorije i solfegia. Svršio je muzičku akademiju Srednji o'tsjek za solo pjevanje u Sofiji sa svima glavnim, ostalim i sporednim premetima.

Škola je imala namjeru da otvori i o'jeljenje za duvalačke instrumente, ali kako se nije javio dovoljan broj djaka otvaranje tog o'jeljenja je o'gojeno. Nastavnik o'jeljenja za duvalačke instrumente bio bi Staubringer Josip, rukovodilac ovlašnje sinikalne-limene glazbe. Isti ja svršio vojnu muzičku školu i proveo je u državnoj službi kao vojni muzičar 22 godine.

Privremeni tečaj za harmoniku pri našoj školi vodi Balijs-Rustanbeg R'olf, koji već više godina daje instrukcije iz harmonike, violine i ar. instrumenata, tako da je iskusan nastavnik i daje dobre rezultate.-

Svi nastavnici i upravitelj škole za sada rade honorarno. Plaća se po satu od 60 minuta 50 dinara, za koje vrijeme nastavu prima dva učenika. Nastavnici imaju najviše 24 sata tjedno. Nastava se vrši po privremenom pravilniku o četverogodišnjem nižim muzičkim školama, kojeg je raspisalo Ministarstvo prosvjete, a učenici su obavješteni da će škola trajati šest godina. Pravilnikom o šestogodišnjem nižim muzičkim školama ova škola ne raspolaže.

Brojno stanje učenika je sljedeći:

Odjeljenje za klavir	:70 učenika
" " violinu	:14 "
" " solo-pjevanje	:7 "
Tečaj za harmoniku	:14 "

Svega 105 učenika

Školska zgrada je u centru grada. Ista je ranije bila sokolski dom, a sada je potpuno preuređena i za sada odgovara svojoj svrsi. Ima četiri sobe i kao petu malu avoranu koja isto tako služi kao odjeljenje za klavir, a kasnije kod otvaranja odjeljenja za teoriju i solfeggio, poslužiće i kao razred. U toj avorani će se moći održavati interni muzički časovi.

Škola za sada raspolaže sa tri klavira i jednim harmoniumom. Stoleve, stolice, ormare, ploču i ostali uređaj je naručilo Povjereništvo za prosvjetu G.N.O.-a i njegov dovršetak se očekuje, kada će škola otvoriti odjeljenje za teoriju i solfeggio i otpočeti normalno sa radom. U budžetu za iduću godinu škola je preporučila kupovinu još jednog /četvrtog/ klavira i sećam violina. Ovaj klavir i sećam violina škola bi u okviru školske nastave dala na uporabu talentiranoj rađničkoj djeci.

U slučaju otvaranja odjeljenja za puvalačke instrumente, ovakve bi na poslugu svoje instrumente našoj muzičkoj školi.

Do konca 1948. godine osigurana je svoća za lične i materijalne rashode.

Za 1949. godinu preporučeno je u budžetu G.N.O.-a

1. Za lične rashode	390.000.- dinara
2. Za materijalne	187.000.- "
U k u p n o:	577.000.- dinara

SMRT FAŠIZMU! SLOBODA NARODU!
U Vinkovcima, dne 26.XI.1948.g.

Podjerenik:
/Sadura/

L. Sadura

Prepisjeznik:

L. Zanić
[Signature]

NARODNA REPUBLIKA HRVATSKA
GRADSKI NO VINKOVCI
Povjerenište za prosvjetu
Broj: k 18.276/48.
Predmet: Muzičke škole, početak rada-
nastavni planovi.

1183/48

GRADSKOJ MUZIČKOJ ŠKOLI

V I N K O V C I

Prema obavijesti Ministarstva prosvjete broj 74696-VI-5-1948
Ministarstvo finansija odobrilo je budžet za 1949 god. za tu školu:
lični rashodi 300.000 din, materijalni: 275.000 din ukupno 575.000 din.

Nastavnici trebaju uz molbe za postavljenje poslati po-
trebne dokumente te će se cijeli predmet uputiti na nadležnost ra-
di postavljenja i pravilnog sistematiziranja.

Dostavljamo Vam nastavne planove i programe te ispitne pro-
pise/24 štampane strane/ kojih se imate u svemu točno pridržavati. Uz
glavne predmete svakako je potrebno da se predaju i solfeggio i teo-
rija, te će jedan od kvalificiranih nastavnika morati preuzeti te pre-
mete.

Na znanje i postupak.-

Smrt fašizmu - Sloboda narodu!

- U Vinkovcima, dne 28.XII.1948.

Povjerenik:

/Satura/

H. Jadrina

Predsjednik:

/Žanić/

PONEDJELJAK DNE 27. LIPNJA U 20 SATI u dvorani »Doma kulture«

DRAMSKE SEKCIJE

GABOŠ: Pod palubom od Nazora
KRIŽEVCI: Majka pravoslavna od Nazora
OROLIK: Partizanka od Gorana Kovačića
KUD „Maksim Gorki“ (Vinkovci): Oj sokole od Čopića

MIRKOVI Pododbor »Prosvjete«

JAZAVAC PRED SUDOM od Kočića

L I C A :

David Štrbac	Dumlija Milenko	Sudac	Carić Dujo
Pisarčić	Šuša Vujo	Doktor	Šimić Slavuj

UTORAK DNE 28. LIPNJA U 20 SATI u dvorani »Doma kulture«

RKUD „Nikola Demonja“ Vinkovci: Komad u dvije slike

PAMET U GLAVU

Napisao: S. Pavičić Redatelj: J. Balažić

L I C A :

Marko, seljak	Radičević Marko
Mara, njegova žena	Štager Katica
Milan	Šimić Marko
Zorica njihova djeca	Hercl Drahomira
Jula	Balagović Nada
Mladen, tvornički radnik	Vučičević Nikola
Rade, tvornički radnik	Horjan Vjekoslav
Ivan, tajnik MNO	Sttelio Tissioti
Lovro, seljak	Biberović Mato
Jela, Lovrina Majka	Šimić Nada
Bonifacije, crkv. zvonar	Horjan Vjekoslav
Bartol, seoski glavan i zelenaš	Garvanović Antun
Nekoliko radnika i seljaka.	

KUD „Maksim Gorki“ Vinkovci: Komad u jednom činu

PUŠKE GOSPODE CARAR

Napisao: Draut Redatelj: Galetić

L I C A :

Majka, gospođa Carar	Patarčić Ankica
Jure, sin	Budaj Ivan
Mandela	Milić Olga
Padre	Bilandžija Mato
Radnik, brat gđe Carar	Piškur Franjo
Pablo	Kunčić Branko
Gđa Peret	Pekić Ankica
Dva ribara	Kozina Nikola
	Krasić Stjepan

SAVEZ

KULTURNO-PROSVJETNIH DRUŠTAVA
ZA GRAD I KOTAR U VINKOVcima

PRVA

Smotra

KULTURNO-UMJETNIČKIH DRUŠTAVA,
OGRANAKA »SELJAČKE SLOGE«, POD-
ODBORA »PROSVETE« I UMJETNIČKIH
GRUPA GRADA I KOTARA VINKOVCI

OD 26. DO 28. LIPNJA 1949. GODINE

Igralište F. D. »Dinamo«,
ljetna pozornica i kazališna pozornica Doma Kulture

NEDJELJA, DNE 26. LIPNJA U 10 SATI

OTVORENJE

Jugoslavenska Himna od Pašćana } izvodi Srp. pjev. društvo »Vila«, Hrv.
Pozdrav Domovini od Živkovića } pjevačko društvo »Matija Gubec«, KUD
»Maksim Gorki«.

FOLKLORNE GRUPE

CERNA: a) Šokačko kolo b) Seoski vašar
CERIĆ: Ružmarine moje rosno cveće
DONJE NOVO SELO: a) Pargaruša, kolo b) Rauče, kolo
GABOŠ: a) Sremsko kolo b) Logovac c) Šapčanka d) Vranjanka
ILAČA: a) Sremsko kolo b) Ustani garava, kolo c) Zurka, kolo
IVANKOVO: a) Seljačko kolo b) Mesno kolo c) Hajd na levo
LAZE: a) Logovac kolo b) Đurđevsko kolo
MIRKOVIĆ: Splet narodnih kola
NIJEMCI: Petokraka, kolo sa pjesmom
OROLIK: a) Logovac kolo b) Srpkinja kolo
OSTROVO: a) Kolenike, kolenike, vreteno, kolo b) Logovac
c) Na šamac kopaju, kolo d) Tanac kolo
STARI MIKANOVIĆ: a) U logoru boljševika, kolo b) Narodno kolo
ŠIDSKI BANOVIĆ: Narodno kolo
VINKOVIĆ: »Seljačka Sloga«: Staro kolo
KUD »Maksim Gorki«: Šorom ladom, kolo
RKUD »Nikola Demonja«: a) Splet narodnih kola
b) Velike nevolje c) Ajd na
levo, staro sito, Slavonsko kolo

NEDJELJA, DNE 26. LIPNJA U 16 SATI

GLAZBENE SEKCIJE

CERNA: a) Bosut marš, b) Varaždinač marš c) Domovina
izvodi limena glazba - dirigent Biber Josip
VINKOVIĆ: RKUD »Nikola Demonja«:
a) Gotovac: »Novi grad i slava«
b) Hercigonja: »Vjenac jugoslavenskih pjesama«
izvodi limena glazba - dirigent Štaubringer Josip
CERNA: Splet narodnih pjesama - izvodi tamburaški zbor
VINKOVIĆ: Ogranak »Seljačke sloge«:
Splet narodnih pjesama - izvodi tamburaški zbor

VINKOVIĆ: RKUD »Nikola Demonja«:

a) Logar: Pjesma prvom Petogodišnjem planu
b) Splet dalmatinskih pjesama
izvodi tamburaški zbor - dirigent R. Bališa

KUD »Maksim Gorki«: Zagorske i dalmatinske pjesme
izvodi tamburaški zbor

ILAČA: Narodne pjesme - izvode na dvojnicama

Š. BANOVIĆ: Narodne pjesme - harmonika i dvojnice

VINKOVIĆ: KUD »Maksim Gorki«: Splet ruskih narodnih pjesama
izvodi ženski mandolinistički orkestar

PJEVAČKI ZBOROVI:

D. NOVO SELO: a) Po livadi pala kiša rosulja
b) Tri djevojke zbor zborile - pjevački zbor
OROLIK: a) Đurđevska kišica b) Kukuruzi već se beru
pjevački zbor
OSTROVO: a) Škripi đeram b) Kad sam sinoć - pjevački zbor
STARI MIKANOVIĆ: a) tri jetrve žito žele b) Kičeno, kičeno
c) Kuma dvori gizdava djevojka - pjevački zbor
ŠID. BANOVIĆ: a) Bilećanka b) Djevojka na studencu - pjevački zbor

NEDJELJA DNE 26. LIPNJA U 20 SATI

u prostorijama »Doma Kulture« (velika dvorana)

PJEVAČKI ZBOROVI GRADA VINKOVACA

RKUD »Nikola Demonja«: a) Špiler: »Pjesma Titu«
b) Hace: »Na vrelu bratstva«
izvodi mješoviti zbor - dirigent Z. Palošek
KUD »Maksim Gorki«: a) Motz: Jasenčice b) Logar: Pjesma regruta
izvodi mješ. zbor - dirigent Hadži Manev D.
HPD »Matija Gubec«: a) Trudić: Oj zemljo naša b) Motz: Jutro
izvodi mješoviti zbor - dirigent V. Magdić
SPD »VILA«: a) Mokranjac: XII rukovet b) Partizanske narodne pjesme
izvodi mješoviti zbor - dirigent V. Dubajić
OKUD »Goran Kovačić«: a) Bogdanov: Pjesma graditelja pruge
b) Singer: Novog svijeta zidari
dirigent Hadži Manev D.
OKUD »Goran Kovačić« (mladi zbor): Burić: Zadrugarska pjesma
ženski zbor - dirigent Hadži Manev D.
GABOŠ - Pododbor »Prosvjete«: a) Tijardović: Bolan mi leži Mile pop
Jordanov b) Ne zadjevaj se more Moma - pjeva duet

Broj: 44/1951.

Predmet: Zaključci odbora za kulturu i umjetnost
sa sjednice Odbora od 24.VII.1951.

SAVJETU ZA PROSVJETU NAUKU I KULTURU
Odjelu za umjetničko školstvo

Z A G R E B

U vezi Vašeg dopisa br.10692/52. uprava ove škole dostavlja Vam
slijedeće:

Ova je škola osnovana 1948.g. i otpočela je s radom 1.X.iste godine. Za tri protekle školske godine rad ove škole odgovarao je zahtjevima pravilnika o nižim muzičkim školama u kome stoji, da su niže muzičke škole najmasovnijeg tipa, da služe za podizanje muzičke kulture u najširim slojevima i kao osnov daljem školovanju omladine.

Otvorajući ovu školu uprava se je nadala, da će tokom vremena u ovu školu biti postavljeni stručni nastavnici i to jedan za klavir i jedan za violinu, pa je na kraju svake školske godine podnosila prijedlog u tom smislu.

Na pravilnu orijentaciju o raspodjeli učenika po predmetima, koja se sada postavlja nitko nam do danas nije ukazivao, bilo od viših organa putem administracije, bilo na konferencijama upravitelja muzičkih škola. Ali i pored toga, mi smo vodili računa, naročito u zadnje dvije školske godine, da učenici budu primani putem prijemnih ispita i natječaja i da primamo učenike koji svojim sposobnostima i marljivošću obećavaju da će završiti školu. Naročitu pažnju posvećivali smo baš onim učenicima za koje smo znali, da će posle završetka gimnazije i završetka muzičkih nauka u našoj školi nastaviti svoje muzičke studije u većim centrima, -jednom riječi onim učenicima koji će postati profesionalni muzičari.

Istina je da je u našoj školi bio najveći broj učenika u klavirskom odsjeku, ali zato naši učenici toga odsjeka imaju mogućnost za rad, jer u Vinkovcima ima danas oko 130 klavira, a mnogi roditelji učenika i sami sviraju klavir. Mislimo da je broj djaka klavirskog odsjeka naše škole realan prema broju djaka škole u Drnišu, gdje su mogućnosti za rad učenika ovog odsjeka mnogo manji. Nastavnici ovog odsjeka, iako nisu sa kvalifikacijama, znali su se snaći u nastavnoj gradnji i pokazivali su za ove tri godine rada dovoljno uspjeha, što se vidi iz priloženog programa prve javne priredbe učenika ove škole.

Odsjek za violinu vodi ne stručni učitelj, pa stoga uspjeh ovog odsjeka ne zadovoljava. Instrument violina je u Vinkovcima vrlo malo uveden, ali smo mi nastojali da vršimo propagandu za taj instrument i uspjeli smo da izvestan broj učenika zainteresiramo, tako da smo u protekloj školskoj godini imali 15 učenika u odsjeku za violinu.

Odsjek za dovače instrumente vodi honorarni nastavnik sa stručnom spremom stečenom kao viši vojni muzičar. Učenici ovog odsjeka poglavito su naučnici. Taj smo odsjek otvorili zato da bi zadovoljili lokalne potrebe našega grada i da bi učenici kasnije poslužili gradskoj limenoj glazbi.

Solo pjevanje predaje stručni nastavnik, ali za ovaj predmet nema u gradu dobrog glasovnog materijala, pa je stoga tako mali broj učenika u tom odsjeku. Isti nastavnik predaje i solfeggio.

Iz gornjeg izlaganja vidi se da u ovoj školi radi pet nastavnika; dva za klavir, od kojih je jedan sistematiziran, a jedan honorarni; jedan honorarni nastavnik za violinu i jedan honorarni nastavnik za duvače instrumente i jedan sistematizirani nastavnik za solo pjevanje i teoretske predmete. Prema tome ova škola ne raspolaže dovoljnim brojem stručnih nastavnika.

Od instrumenata škola raspolaže sa tri klavira, od kojih je jedan u dobrom stanju, drugi je jedva za uporabu, a treći služi učenicima za vježbanje. Svi učenici ostsjeka za violinu posjeduju vlastite instrumente. Otsjek za duvače instrumente služi se instrumentima ovdašnje limene glazbe, jer ih škola ne posjeduje.

Iz prednjeg se vidi da škola ne raspolaže dovoljnim brojem instrumenata ni po broju ni po kvaliteti.

Školska zgrada ne odgovara potrebama jedne muzičke škole. Ona bi mogla poslužiti po svojim prostorijama, ali bi bile potrebne izvjesne adaptacije.

Iz dosadašnjeg izlaganja vidi se da prema uputama Odbora za kulturu i umjetnost Savjeta za prosvjetu nauku i kulturu ove škole nema osnovne uvjete za rad, a to su dovoljan broj stručnih nastavnika, kvalitetni instrumenti i pogodna školska zgrada.

Stoga molimo da nas izvjestite, da li ćemo ovu školu i nadalje voditi kao nižu muzičku školu, ili ćemo je voditi kao muzički tečaj, prema uputama Odbora za kulturu i umjetnost.

Smrt fašizmu - sloboda narodu!
U Vinkovcima, dne 24. VII. 1951.

Upravitelj :

S. H. Kauler

R E F E R A T

upravitelja Niže muzičke škole u Vinkovcima, podnesen na konferenciji W direktora muzičkih škola N.R.H. u Zagrebu dne 24. listopada 1950. god.

Broj djece po odjeljenjima i razredima

Odsjek za klavir ima tri odjeljenja sa tri nastavnika. Dva odjeljenja imaju po 24 učenika, a treće odjeljenje 23 učenika. Brojno stanje ovog odsjeka je sljedeće:

I. razred	18 učenika
II. "	19 "
III. "	19 "
IV. "	8 "
V. "	4 "
VI. "	3 "

Odsjek za klavir ima svega 71 učenika

Odsjek za violinu ima jedno odjeljenje. Brojno stanje učenika ovog odsjeka je sljedeće:

I. razred	7 učenika
II. "	8 "
III. "	2 "

Odsjek za violinu ima svega 17 učenika.

Odsjek za solo pjevanje ima jedno odjeljenje. Brojno stanje ovog odsjeka je:

I. pripravní razred	1 učenika
II. "	3 "
III. razred	2 "

Odsjek za solo pjevanje ima 5 učenika.

Odsjek za duvačke instrumente ima jedno odjeljenje. Ovo odjeljenje ima 8 učenika i svi su ovi učenici I. pripravnog razreda. Rasporedje ni su prema glavnom predmeti:

3 učenika uče	klarinet
2 " "	Es trubu
1 " uči	fligornu
1 " "	kornu
1 " "	udareljke

Ukupan broj učenika je 101

STATISTIKA

Odsjek za	Broj odje- lje- nja	Pripravni		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	Svega
		I.	II.							
klavir	3	-	-	18	19	19	8	4	3	71
violina	1	-	-	7	8	2	-	-	-	17
solo pjevanje	1	1	2	-	-	2	-	-	-	5
duvački instrumenti	8	-	-	-	-	-	-	-	-	8
Ukupno	6	9	2	25	27	23	8	4	3	101

Materijalni uslovi za rad i održavanje nastave obzirom na

zgradu, inventar, instrumente, zbirke i t.d.

Školska zgrada je dosta prostrana, čista i higijenska, ali prostori je ima malo, jer za učenike za individualnu nastavu mogu se postaviti 3 odjeljenja: jedna je od odjeljenja u obliku male dvorane, u koje se održava teoretska nastava i to samo u toplim danima, jer je ovo odjeljenje nemoguće zagrijati. Uprava ove škole je planirala pregradjivanje ove dvorane, iz koje bi se napravile tri učionice, ali i pred dopise koji smo upitali G.N.O.-u i pred svakodnevnim usmenim razgovorima kod svih nadležnih u G.N.O.-u gdje nam uspješno da ova dvorana pregradimo i da od nje dobijemo tri lijepe učionice. Za ovaj posao materijalnih sredstava imamo u budžetu, ali se poteškoće oko nabavke materijala i radne snage. Stoga molimo nadležno ministarstvo da djeluje kod G.N.O.-a u Vinkovcima, da se ovo pregradjivanje hitno izvrši. Isto tako molimo da se djeluje na isti G.N.O. da se u školi postave još trije štala vrata, koje bi izolirale zvuk, kako bi se pravilno odvijao rad u školi.

Školski inventar zadovoljava. Stoleve i stolice za učenike i nastavnike imamo u dovoljnom broju, a isto tako i ormari i drugo.

O instrumentima škole raspolaže sa tri klavira, od kojih dva služe za obuku, a jedan za vježbu učenika koji nemaju klavir. Ovoj školi bio bi potreban još jedan klavir za vježbu nastave, pa je za nabavku ovog klavira i drugih potreba predviđeno i odobreno u budžetu dinara 180.000. Od ove sume utrošeno je svega 14.372.- dinara, a ostalo je 165.628.- dinara.

Međutim, ova nabavka koja se nije mogla izvršiti. Klavir se može kupiti samo od privatnika, a predjivanje privatnika škole ne je se poteškoće oko odobrenja, jer se od strane ministarstva financija koje odobrava isplate samo do 10.000.- dinara mjesečno, na što privatnik ne pristaje. Iz ovih razloga škole se nije moglo da izvrši nabavku klavira i da utroši odobrenu sumu investicije.

Što se tiče nastave violine, svi učenici imaju svoje instrumante, ali poteškoće imamo oko nabavke žica.

Duvački instrumenti škole nema, već se služi instrumentima RKUD "Vladimir Nazor" u Vinkovcima.

Budžet škole je raspoređen prema sljedećem:
Lični izdaci iznose dinara 274.000.-

Materijalni izdaci " " 62.000.-

Investicije " " 180.000.-

Od ličnih izdataka utrošeno je dinara 142.083 ostalo 101.917.-

Od materijalnih " " 39.000 " 23.000

Od investicije " " 14372.- 165.628.-

Za poboljšanje nastave i odgoja čini se sljedeće:

Nastavnički kolegij je rješio da se jedanput mjesečno održavaju stručne konferencije, pa su u tom smislu od početka školske godine do sada održane dvije svesake, na kojima je nastavnica koja je bila na kursu nastavnika klavira, održana na danu u Zagrebu, davala ostalim nastavnicima uputstva o metodi nastave klavira.

Uprava škole je predviđala održavanje roditeljskih sastanaka jedanput svakog tromjesečja, pa su svakoga tri sastanka zakažana jedan za 23., drugi za 24., a treći za 25. ovog mjeseca.

Nastavnici se na radu međusobno posjećuju i razgovaraju o poboljšanju nastave, a upravitelj posjećuje satove i kontrolira pohađanje učenika.

Rad je u ovoj školi na početku školske godine bio otežavan iz razloga, što je obuka počela istodobno kada i u ostalim općeobrazovnim školama, tako da je moralo proći desetak dana dok se je sudio raspored u tim školama, a time i u ovoj školi. Mišljenje smo, da bi rad na muzičkim školama trebao početi pet dana iza početka rada u ostalim općeobrazovnim školama.

Rad u školi otežavan je još i pomanjkanjem prostorijsa, što bi se uklonilo, kako smo naprijed kazali, pregradjivanjem dvorane i postavljanjem dodatnog klavira, za čiju nabavku kako je već spomenuto imamo materijalnih sredstava.

Zbog pomanjkanja nastavnika ne može se violončelo, ali se zato van programa predaju predmeti solo pjevanje i duvački instrumenti.

Pri ovoj školi na traženje izvršnog odbora G.N.O.-a otvoren je tečaj za harmoniku pri je dvije godine. Ovaj tečaj postoji i danas, a učitelji tečaja isplaćuju se iz budžeta ove škole. Tečaj ima 13 polaznika. Uprava škole je tražila da se ovaj tečaj ukinu ili da se prebese na koje kulturno umjetničko društvo, ali G.N.O. nije pristao na ukidanje ovog tečaja. Stoga smo se obratili na nadležno ministarstvo, koje nam je odgovorilo da je na konferenciji muzičara na Bledu doneto rješenje da se pri muzičkim školama mogu održavati tečajevi za harmoniku. Na temelju svakog odgovora kojeg smo dobili preko G.N.O.-a, uprava škole nije mogla da ukinu ovaj tečaj. Međutim, kako smo naprijed već izneli, škole ima premalo prostorijsa čak i za predmete koji su predviđeni programom, a sviranje na harmonici, zbog oštrog zvuka, smeta radu ostalih odjeljenja. Osim toga mišljenja smo da harmonika uopće ne pripada jednoj muzičkoj školi, pa stoga molimo da se dobese rješenje o ukidanju ovog tečaja, o čemu da bude obaviješten G.N.O. u Vinkovcima.

Učenci po socijalnom sastavu

Učenci čiji su roditelji: namještenici	63	učenika
" " " rednici	19	"
" " " seljaci	4	"
" " " privatnici	5	"
" " " ostali	10	"

Ukupno 101 učenik

Iz prednjeg vidi se da je postotak radničke i seljačke djece 23 %.

Škola nema učenika kojima bi u velikoj mjeri bila potrebna materijalna pomoć.

Smrt fašizmu - sloboda narodu!

U Zagrebu, dne 24.X.1950.

Upravitelj:
/Hođi-Merenj Dimitrije/

S.H. Kanić

Narodna Republika Hrvatska
Savjet za Prosvjetu, Nauku i Kulturu

Broj: 10692-1951.

Predmet: Zaključci Odbora za kulturu i
umjetnost na sjednici Odbora
od 24.VII.1951.

MUZIČKA ŠKOLA

u Vinkovci

U prilogu se dostavljaju zaključci Odbora za kulturu i
umjetnost, Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu, na sjednici Odbora
održane 24.VII.1951., referat na temelju koga su ovi zaključci do-
neseni i upute o upisu učenika u muzičke škole prema kojima treba
upis izvršiti već u novoj 1951/52. škol. godini.

Molimo Vas da navedeni materijal proučite, a zaključke
da provedete u život.

U vezi određivanja kapaciteta škola koje je ovaj Savjet
tražio svojim aktom broj 1026 od 6.VIII. 1951. god., potrebno je
da uprava škole odgovori u roku koji je predviđen tim aktom kako
bi ovaj Savjet mogao na vrijeme koordinirati upis učenika u ovim
muzičkim školama i u tom smislu školama poslati svoje primjedbe.

Protiv fašizma - Služba narodu!

Zagreb, 7.VIII.1951.

Referat za umjetničko školstvo

M. Rajanić

M. Rajanić

Priloga:

IZVJEŠTAJ O MUZIČKOM ODGOJU

=====

Ovaj izvještaj sastavljen je na osnovu podataka, kojima raspolaže Savjet za nauku i kulturu iz svojih redovnih izvještaja od strane muzičkih ustanova, zatim na osnovu izvještaja Saveza kulturno-prosvjetnih društava, te izvještaja jedne komisije, koja je po ovom pitanju bila sastavljena, i konačno iz izvještaja o obilasku terena izaslanika ovog Savjeta.

Sadržaj izvještaja:

- 1/ Stanje muzičkih škole i muzičkih tijela /orkestri, opere/,
- 2/ Potrebe za muzičkim kadrovima, i to nastavnicima muzike u opć obrazovnim školama, muzičkim rukovodiocima u kulturno-masovnom radu, orkestrima i t.d.
- 3/ Prijedlozi.

Na teritoriju NR Hrvatske postojale su od muzičkih škole prije rata: jedna visoka muzička škola /danešnji Državni konzervatorij/, dvije privatne srednje muzičke škole sa pravom javnosti u Zagrebu /"Lisinski" i "Polyhymnia"/. Obje su imale program niže srednje muzičke škole. Osim toga postojale su privatne muzičke škole u Osijeku, Splitu i na Sušaku, a u razvitku su bile takve škole u Karlovcu i Varaždinu. U svima njima postojao je uglavnom klavirski ođjel uz nekoliko učenika za violinu. Dvaći instrumenti nisu se učili, a od teoretskih predmeta uzimalo se onoliko građja, koliko je učenioima bilo potrebno, da mogu izučavati instrumente. Svrha tih privatnih škola bila je uglavnom, da se građjanskoj djeci naobrezba iz klavira.

Poslije Oslobođenja potrebe za muzičkim kadrovima i uopće muzičkim odgojem znatno su porasle, te je stoga trebalo pristupiti šroširivanju i osnivanju muzičkih škola, koja bi te potrebe zadovoljila. Te potrebe su u prvom redu porasle:

1. u poraslom broju gimnazija, osmogođišnjih škola, u kojima je također trebalo rađi muzičkog odgoja djeka uvesti, održati i popeti na što viši nivo nastavu pjevanja;
2. u poraslom broju učiteljskih škola /ime ih 17/, u kojima je bilo potrebno muzički odgoj budućih učitelja postaviti na najsolidniju osnovu obzirom na njihovu /t.j. učitelja/ buduću ulogu u kulturno-masovnom radu ne samo, kao i obzirom na obuku pjevanja u osnovnim školama;
3. u sve bujnijem i većem porastu kulturno-umjetničkih društava, pjevečkih zborova i t.d. po svim našim kotarskim centrima i selima, koji se okupljaju u Savez kulturno-prosvjetnih društava, Seljačku slogu, Brosko prosvjetno društvo "Prosvjete", sindikalne organizacije i druge društvene organizacije. Sve to zahtijeva dirigante, zborovodje i t.d.;
4. u poraslom broju opere /prije rata smo imali samo 1 operu - u Zagrebu - a danes imamo 4 - u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku/, samostalnih orkestara, kao Državni simfonijski orkestar u Zagrebu, Radio-orkestar i t.d., a za koje je potreban veliki broj orkestralnih muzičara.

Sve je to zahtijevalo, da se priđje sistematskom odgoju i stvaranju muzičkih kadrova raznih vrsta, koji bi bili u stanju postepeno učovoljiti baš tim potrebama.

Trebalo je stvoriti solidan sistem muzičkih škola i ostalih načina, preko kojih bi bili u stanju podići te kadrove.

U tu svrhu Narodne vlast je angažirala knupne materijalna sredstva, o kojima se u storoj Jugoslaviji nije moglo ni misliti. Osnovano je niz muzičkih škola, otvoreno je niz muzičkih kursova i t.d.

Šest godina nakon Oslobođenja imamo već unodane te muzičke škole i jasno izražene potrebe, pa je sada potrebno dati analizi o tome: kojim smo putem išli, koje smo rezultate postigli, i da li je ovaj put, u koliko ga se na ovaj način nastavi, u stanju da zadovolji naše potrebe.

U ovom izvještaju dāt ćemo neke podatke, koji bi mogli poslužiti kao baza za tu analizu i diskusiju, iz kojih bi povukli potrebne zeključke.

Stanje muzičkih škola u NR Hrvatskoj:

a/ Raspored škola, učenika, nastavnika i materijalnih sredstava.

U Uredbi o muzičkim školama broj 20202/47. od 26.XI.1947. u čl.2 o cilju ovih škola stoji: "Zadatok je muzičkih škola razvijanje smisla za muziku u najširim slojevima naroda, čuvanje opće-muzičke nasobrazbe, razvijanje muzičkih sposobnosti učenika, usavršavanje njihovog tehničkog znanja i osposobljavanje za praktički rad u pojedinim granama muzike".

U čl.6 naglašava se, da učenici, koji završe 10.razred muzičke škole, polažu završni ispit, koji odgovara završnom ispitu srednje stručne škole.

Narodito je naglašeno, da oni učenici, koji polože završni ispit, postaju osposobljeni za stručne učitelje na svim srednjim i muzičkim školama. /Kasnije ćemo navesti, koliko smo takvih učenika dobili./

U pogledu učenika Uredba predviđa, da su učenici muzičkih škola od I. do uključivo VI.razreda izvanredni, koji su porođ pohađanja muzičke škole dužni učiniti obavezi sedmogodišnjeg školovanja.

Učenici muzičke škole od VII.razreda dalje mogu biti redovni ili izvanredni. Redovni učenici porođ muzičkih predmeta polaze općeobrazovne predmete i grupu teoretsko-nastavničkih disciplina. Izvanredni učenici polaze samo stručne predmete".

U nekoliko tabelarnih pregleda pokazat ćemo stanje tih škola. Ne-
posse ćemo razmotriti škole u Zagrebu, a napose škole na ostalom teri-
toriju NRH radi usporedbe.

x

U Zagrebu danas postoji 6 nižih rajonskih škola, Srednje građke muzičke škole, srednje škole pri Državnom konzervatoriju i Visoke škole Državnog konzervatorija, dakle ukupno 9 muzičkih škola.

Šest nižih rajonskih škola pohađa 754 učenika, a se njima radi 37 stalnih i 13 honorarnih nastavnika. Dvije srednje muzičke škole pohađa 798 učenika, /Gračku 472, a školu pri Državnom konzervatoriju 326/, a se njima radi 50 nastavnika stalnih. /na Srednjoj gračkoj 25, a na školi pri Konzervatoriju 25/ i 31 honorarni /na srednjoj gračkoj 14 i na školi pri Državnom konzervatoriju 17/.

Porođ toga u Zagrebu postoji Visoka muzička škola Državnog konzervatorija sa 117 učenika, a kojima radi 25 ~~stalnih~~ stalnih i 4 honorarni nastavnika.

Dakle ukupno u zagrebačkim školama uči 1.669 učenika sa 165 nastavnika. Na jednog nastavnika otpada nešto preko 10 učenika. /Vidi prilog tabala I/.

Na teritoriju NR Hrvatske osim u Zagrebu postoji:

7 srednjih muzičkih škola, koje pohađa 1.524 učenika sa 78 stalnih i 43 honorarne nastavnika, ili ukupno 121 nastavnika. Na jednog nastavnika otpada oko 13 učenika /vidi tabelu II, koja pokazuje raspored učenika i nastavnika u srednjim muzičkim školama van Zagreba/.

Na teritoriju NRH postoji dalje 9 nižih muzičkih škola sa ukupno 970 učenika. Sa njima radi 32 stalna i 36 honorarnih nastavnika, ili ukupno 67 nastavnika, od kojih na svakoga otpada oko 15 učenika /vidi tabelu III, koja prikazuje broj učenika i nastavnika u nižim muzičkim školama van Zagreba/.

Iz ovih podataka mogao bi se izvesti zaključak da su sve te škole jednako postavljene, jer u 9 zagrebačkih škola sa ukupno 1669 učenika sa 165 nastavnika, što znači, da otprilike na 10 učenika dolazi 1 nastavnik, a u ostalih 16 škola /srednjih i nižih/ na teritoriju NRH radi sa ukupno 2502 učenika 183 nastavnika, što znači, da otprilike na 13 učenika dolazi jedan nastavnik. U svim muzičkim školama u NRH ima 4.171 učenika i sa njima

3
St. anegd., da su 12 učenika otpisani radi i nastavnika
reći 351 nastavnik. Sa tolikim brojem učenika i jednog nastavnika izgleda
da bi se mogli postići dobri rezultati. U kasnijem izlaganju ukazat ćemo,
kakvi su ti rezultati i zbog čega, a ovde ćemo samo napomenuti, da kvali-
tet nastavnika u mnogim školama je tekav, da samo zbog toga ne možemo
kiviti bolje rezultate. Navest ćemo samo nekoliko primjera: u Križevcima
na pr. samo jedan nastavnik ima srednju školsku spramu, a 2 su bez potre-
nih kvalifikacija. U Virovitici od 5 nastavnika 3 su bez potrebnih kvali-
fikacija. U Dрниšu, gdje reče 2 nastavnika, jedan nema potrebne kvalifikaci-
je. U Križevcima duvaće instrumente podučava jedan honorarni nastavnik bez po-
trebne kvalifikacije. U Šibeniku od 8 nastavnika 2 su bez potrebnih kvali-
fikacija. U Zadru od 7 nastavnika 4 su bez potrebnih kvalifikacija. Na
svih 16 muzičkih škola izvan Zagreba oko 40 nastavnika nema dovoljnu škol-
sku kvalifikaciju. U gradu Zagrebu, međutim, nije tekav slučaj. Svi nast-
nici na srednjim i nižim muzičkim školama imaju ili visoku ili srednju muzi-
čarsku.

Ovi podaci govore, da su se mnoge muzičke škole otvorile, a da za to
nismo imali ni osnovnih uslova, t.j. nismo imali kvalificirane nastavnike

b/ Raspored učenika po predmetima:

Da bi se dobile jaana slika muzičkog školstva, mnogo je značajnije,
da izvrši analize rasporeda učenika po predmetima u svim školama.

U nižim muzičkim školama uče se uglavnom instrumenti. Teoriju nije po-
trebno učiti kao poseban predmet, već samo toliko, koliko je nužno, da bi
učenici mogli savladavati učenje na instrumentima. U tim se školama uče u
prvi IV razreda predmeti: klavir, violina, solfeggio i violončelo, a u dva
više razreda: kontrabas, solo pjevanje i duvaći instrumenti. Iz tabele IV
vidi se, kako su daci na nižim školama raspoređeni po tim predmetima.

Iz tabele IV vidi se također, da u nižim razredima svih muzičkih škola
/t.j. u prvim VI razreda/ uči solo pjevanje 137 učenika, klavir 2552, guda-
čke instrumente 672, kontrabas 46, duvaće instrumente 219.

U srednjim školama t.j. u 4 više razreda, uče se predmeti: teoretsko-
nastavnički, solo-pjevanje, klavir, violončelo, duvaći instrumenti.

U tabeli V pokazuje se, kako su daci raspoređeni po tim predmetima
detaljno za svaku školu. U svima srednjim školama solo-pjevanje uči 60 učenika,
klavir 161, gudaće instrumente 48, kontrabas 13, duvaće instrumente 100
i teoretsko-nastavničke predmete 46.

Iz ovih podataka proizlazi:

1. Za niže muzičke škole:

- da 2552 učenika ili 70,4% uči klavir.
- da 672 učenika ili 18,5% uči sve gudaće instrumente
- da 219 učenika ili 6,0% uči sve duvaće instrumente i t.d.

2. Za srednje muzičke škole:

- da 161 /od 423/ učenika uči klavir ili 37,6%
- da samo 48 učenika uči gudaće instrumente ili 11,4%
- da 100% učenika uči duvaće instrumente ili 23,3%
- da samo 46 učenika uči teoretsko-nastavničke predmete ili 10,8% i

Iz ovoga jasno možemo zaključiti, zašto nam ove škole dosad nisu dale
niti nam daju skoro uopće ni po broju a ni po kvalitetu kadrova, koji su
potrebni i zbog kojih smo i otvorili muzičke škole. - Istodobno prekas do-
gađnjeg orijentiranja učenika pri upisu uglavnom na klavir, izbjegavanje
od strane učenika, a od strane uprave škola zapostavljanje ostalih predme-
ta, osobito teoretsko-nastavničkog, gudačkih i duvaćkih instrumenata, te
prekas pokazuje, da bez prioriziranja škola u pravcu zadovoljavanja po-
treba, koje smo na početku istakli, ovakve škole ne odgovaraju svojoj svr-
si, jer ne rješavaju osnovni problem, zbog kojega su i osnovane, nismo,
ne stvaraju muzičke kadrove za gore spomenute potrebe.

Da bi pravilno ocijenili stanje i rezultate muzičkih škola, iznijet
ćemo još neke podatke, i to:

1/ o odn su broje učenika upisanih u niže muzičke škole prema broju
upisanih učenika u srednje škole.

Iz tabele VI vidi se, da prema 3620 učenika upisanih u nižim ško-
lama, u srednjim školama je upisano samo 333 ili nešto manje od 11%. Dru-

4-

tim riječima znači, da otpada oko 88,2%. U ovoj tabeli nisu uzeti u obzir teoretsko-nastavničkog odjeka /kojih je u svim srednjim školama upisano 46/, jer tog odjeka u tim školama nema. Sa ovim učenicima teoretsko-nastavničkog odjeka u srednje škole je upisano 423 učenika, u tom je slučaju upisanih učenika 11,8% od broja učenika nižih razreda svih muzičkih škola, t.j. otpada 88,2%. Najviše učenika otpada sa klavira. Prema 2.552 učenika klavira u nižim školama, u srednjim je upisano samo 164 ili nešto više od 6%, a ostalih 94% otpada. To je zbog toga, što je većina učenika upisanih u nižim školama na klavir bez potrebnih uslova za muzičku školu, pa tokom školovanja nužno otpada. Međutim, za njih škole angažiraju i velike materijalne sredstvo i kadrovo, koji, kad bi se angažirali na učenike, koji imaju uslove da polaze muzičke škole, mogli bi tim učenicima posvetiti veću pažnju, a sa sredstvima koja bi se na taj način uštedila, mogli bi se nabaviti instrumenti i druge potrebe za učenje, i škole bi dale sigurno daleko veće rezultate. To dokazuje i činjenica, što učenici upisani na druge predmete mnogo manje otpadaju. Otpadanje učenika od klavira ukazuje, da je potrebno već kod upisivanja učenika u I razred nižih muzičkih škola voditi računa: a/ o sposobnostima učenika, b/ o kapacitetu škole /- o broju nastavnika, prostorije, instrumenata i t.d./ i c/ o takvom porijeklu učenika po predmetima, koji bi u određenom roku dali kadrovo potreban za naše škole, zborove i orkestre.

2/ Otpadanje učenika, koje je rezultat nepravilne orijentacije škole kod upisivanja na pojedine predmete, vidi se i iz podataka o upisivanju djece iz nižih u viš. razrede. Veći broj muzičkih škola otvoren je godine 1946. i 1947. i danas možemo pratiti, koliko je učenika otpadalo pri prelazu u više razrede u razdoblju od 5 godina. Tabela broj VII prikazuje ta brojke za svaku školu napose. Iz nje se vidi, da je za 5 godina u svim nižim razredima muzičkih škola /t.j. u 6 razreda, koji se smatraju nižom školom/ od 754 učenika u I razredu /1946. i 1947./ do V. razreda 1950./51. otpalo 570 učenika, ili 75,6%. Međutim, pojedine škole imaju mnogo veći postotak otpadanja učenika. Tako je u Virovitici tih 5 godina otpalo 87,1% učenika, u Zadru 94%, u Križevcima 89%, u Osijeku 90,8% i t.d. U nižim školama u gradu Zagrebu samo u 3 godine, /1946./51. je većina otvoreno 1948. i 1949. već je otpalo između 80 i 90% učenika, što ukazuje, da mnoge od tih škola ne će uspjeti da dovedu nijednog učenika do VI. razreda škole, koje pokazuju teko velik postotak otpadanja, izgleda da su same sebi svrhe. One ne samo da ne rješavaju osnovni problem zbog kojeg su osnovane, neime, davanje potrebitog kadra za srednje škole, zborove i orkestre, nego ne daju osnovno znanje iz pojedinih instrumenata, koje su prije rata davale privatne škole malograđanskoj djeci.

U srednjim je školama prosjek otpadanja oko 60% /vidi tabelu VIII/. Neke od tih škola već sada pokazuju, da nemaju uslove da budu srednje škole. Za početak godinu ovih škola uzimamo 1947. i 1948. godinu, pa su ove godine imale djece u IV. razredu iz redovitog upisivanja u I. razred, Međutim, škole u Karlovcima nije do IV. razreda dovela nijednog učenika, a u prvom razredu imala je samo 2 učenika. Isti je slučaj sa školama u Šibeniku i Zadru, koje također do IV. razreda nisu dovele nijednog učenika. U Osijeku je otpalo 84,3%, u Dubrovniku 82,1% i t.d.

Ovakvo otpadanje učenika jasno ukazuje, da škole ne mogu dati konačan rezultat, a to pokazuju i brojke. Za sve vrijeme postojanja svih srednjih muzičkih škola u NRH /ima ih 9/ od 1946./1947. do danas svršilo je svega 106 učenika, što predstavlja skoro nikakav rezultat s obzirom na broj učenika u tim školama. Međutim, ako se taj rezultat gleda sa stanovišta zaposeljavanja svršenog kadra, onda je on još porazniji, jer je samo 13 svršenih učenika tih škola prešlo u nastavnike.

Uzgrađ napominjemo i materijalne sredstvo, koje narodna vlast ulaže u te škole. Prema budžetu 1950./51. godišnje se na sve muzičke škole troši 23,125.000.00 Din. Ako uzmemo, da se otprilike toliko troši već 5 godina, onda se taj iznos daje na otprilike 100 milijuna dinara. 106 svršenih učenika za toliko iznos pokazuje, da nas ti kadrovi odgajani na ovakvom sistemu škola praviše skupo stoje, pa da se i zbog toga mora postaviti pitanje, da li je sistem muzičkih škola pravilno postavljen. Napominjemo, da ovaj element do sada nismo uzimali kao jedan od ključnih odlučujućih.

Što je rečeno za srednje i niže škole u pogledu njihove orijentacije i tendenciju njima može se to sve donijeti i za Visoku školu Državnu

konzervatorija. Zadatak konzervatorija je izobrazba visoko kvalificiranih umjetnika reproduktivaca, kompozitora, dirigenta, pedagoga, nastavnika muzike na gimnazijama i muzičkih pisaca - publicista i kritičara. Da bi konzervatorij te zadatke izvršio, ima sljedeće odjele: Odjel za kompoziciju, dirigiranje, Odjel za solo-pjevanje, Odjel za klavir i orgulje, Odjel za gudačke instrumente, Odjel za duvačke instrumente i harfu, Historijski odjel i Pedagoški odjel.

U 5 posljednjih godina na Konzervatoriju su završila 84 učenika. Taj je kadar raspoređen ovako: 2 su postali dirigenti, 7 je zaposleno u opernom orkestru, 4 u Radio-stanici, 2 su koncertna majstora-umjetnika i 22 prostano-naučna radnika. Ova 22 profesora raspoređjena su: 6 na Konzervatorij, /na srednju i visoku školu/, 11 na muzičke škole u Zagrebu, a 5 u ostalim mjestima Republike.

Od 1945., 1946. pa nadalje broj svršanih učenika stalno opada. Tako je 1947. svršilo 15 učenika, 1948. god. 8, 1949. god. 7, 1950. god. 10, a 1951. god. samo 4 učenika. Nema izgleda, da će rezultati biti veći. To pokazuju i brojke. Danas na Konzervatoriju ima 117 učenika /od toga 43 na klavirskom odjelu/. Odjel za gudače ima ukupno 10 učenika u svih 5 godina. Ove godine u ovom odjelu svršava samo jedan student, sljedeće trojica, zatim jedan, onda pet, za 4 godine svršit će samo dvojica, ako budu redovito uspijevali. Što znači, da je ove godine na violini položilo prijemni ispit svega dvojica, a ove godine na muzičkim školama treba 16 nastavnika violine, a da i ne govorimo o potrebama orkestra i t.d.

Na čelu uči u svim godištim 7 studenata. Ni ove ni sljedeće godine će završiti nijedan učenik. Za dvije godine svršit će 4 studenata, zatim 7, a za 4 godine opet nijedan, jer ove godine nije nitko upisao studij na ovom instrumentu.

U Odjelu za kompoziciju i dirigiranje u svih 5 godine ima 18 studenata. Dirigiranje će završiti ove godine samo jedan student, a sljedeće godine vjerojatno 4. Poslije toga dvije godine ne će nitko završiti, jer u sadašnjim III. i IV. razredu nema nijednog učenika. a za 4 godine svršit će 3 studenata.

Na kompoziciji je slično stanje: ove godine će završiti 4, a negodinu nitko, za dvije godine opet 4, za 3 godine jedan, a za 4 godine svega 2 studenata.

Iz gore izloženih podataka vidi se, da je rad u svim odjelima na Konzervatoriju usmjeren u pravcu izdizanja visoko-umjetničkog kadra. To je jedan od važnih zadataka Konzervatorija, ali time Konzervatorij ne izvršava u potpunosti svoj zadatak. Nastavnički odjel na Konzervatoriju je potpuno ukinut već niz godina, što predstavlja veliki nedostatak ove visoke ustanove i te pristupiti ispitavanju toga. No osim toga na Konzervatoriju treba naročito pažnju posvetiti širem upisu studenata u I. godišće. U tu svrhu trebalo bi izvršiti izbor učenika od što većeg broja učenika srednjih muzičkih i drugih škola. Većno je zatim popuniti mjesta docenata i asistenata na svim odjelima, a prvenstveno na duvačkom odjelu, kako bi veći broj studenata mogao doći učenika.

x

Iz ovih podataka može se zaključiti, da su dosadašnji rezultati svih muzičkih škola u cjelini vrlo maleni, a s obzirom na zadatke, koje smo na početku spomenuli, skoro nikakvi, pa se postavlja pitanje, da li su ove škole sa tendencijama, koje u njima vladaju, u stanju da ispune zadatke i time opravdaju svoje postojanje, t.j. da li su u stanju da pomognu rješavanju potrebe, o kojima smo govorili na strani prvoj, a koje se danas postavljaju još oštrije nego ranije /nastavnici muzike srednjih škola, muzičari orkestra, dirigenti i t.d./ i konačno, da li postignuti rezultati opravdavaju utrošena materijalna sredstva. Mi smatramo, da sa ovakvim sistemom škola i radom u njima nismo u stanju da te zadatke riješimo.

Na pored navedenih činjenica, koje govore o napravljenom putu muzičkih škola i zbog kojih one ne mogu dati zadovoljavajuće rezultate, na uspjeh škola djeluju i drugi momenti:

1/ Jedan od njih je socijalni sastav učenika. Od ukupnog broja učenika u svim muzičkim školama, djeca radnika ima 457, seljaka 309, zanatlija 425, namještenika 2.531, a ostalih 1334. Djeca radnika i seljaka u najveće mjeri otpadaju već u drugoj i trećoj godini, zbog toga što nemaju instrumenta a škola im to ne može dati. Zbog toga veći broj ~~XXXXXX~~ svišenih učenika muzičkih škola nerado ide u industrijske centre, manje gradove i sela.

2/ Nedovoljan broj kvalificiranih nastavnika, o kojima smo ranije govorili. Dobar broj nastavnika izvan Zagreba nema potrebite muzičke školske kvalifikacije, pa oni ne mogu dati vidljivih rezultata. Uze sve to, budući da je nastava muzike individualna, velik broj škola nema dovoljno niti takvih nastavnika. Tako škole danas traže 65 nastavnika, i to: 30 za klavir, 4 za solo pjevanje, 7 za teoretske predmete, 8 za čelo, 18 za violinu i 2 za duvače i instrumente.

3/ Pomanjkanje instrumenata i pribora za njih. Nedavno smo tražili, da nam škole dostave spisak svojih potreba, pa smo što traže: 40 klavira, 80 violina, 7 čela, 5 kontrabasa, 28 klarineta, 13 oboa, 15 flaute, 10 fagota, 20 pozuna, 24 roga, 17 truba, 20 engleske roga, 2 pikola, 2 tube i 2 harfe. O pribora traže: 470 kompleta žica za violinu, 71 za čelo, 17 za violu i t.d. Sve te stvari ne mogu kupiti u Jugoslaviji, a za to, da bi se dobavilo iz inostranstva, trebali bi veliki iznosi deviznih dinara.

II.

Potrebe za muzičarima.

Potrebe za nastavnicima muzike na opće-obrazovnim školama. Na početku spomenuli, da je poslije Oslobođenja porastao broj gimnazija i da je otvoreno niz osmogodišnjih škola, porastao broj učiteljskih škola, da su u sve većem rastu kulturno-umjetnička društva, pjevački zborovi i t.d. po našim kotarskim centrima i selima, da je porastao broj opera i samostalnih orkestara i t.d. Za sve to potreban je veliki broj stručnjake muzičare.

U Narodnoj Republici Hrvatskoj ima danas 49 punih gimnazija, 17 učiteljskih škola, 228 osmogodišnjih škola, međutim veliki broj tih škola nema nastavnika pjevanja. Tako nema nastavnika pjevanja u 12 punih gimnazija, i to: u Poreču, Puli, Vinkovcima, Bjelovaru, Sisku, Virovitici, Delnicama, Pazinu, Gospiću i Rijeci. Zatim nema nastavnika muzike u 5 učiteljskih škola, i to: u 2 učiteljske škole na Rijeci, u učiteljskoj u Zadru, Kninu i Osijeku. U 13 osmogodišnjih škola uopće se ne predaje pjevanje, a u 145 predavaju ga nestručni nastavnici. Praktički to znači, da na 172 naše općeobrazovne i učiteljske škole nema stručne nastave pjevanja. Tako dolazimo do jedne anomalije: dok s jedne strane nismo u stanju da učiteljskim školama - koje imaju zadatak da odgoje učitelje - nastavnike pjevanja u osnovnim školama i zborovodje - dadeimo nastavnike pjevanja i muzike, dotele smo za muzičke škole - koje prema naprijed izlaze iz škole i odleze u selo, dok najveći broj učenika muzičkih škola ne svršavaju školu, a oni, koji svrše, traže namještenje samo u velikim gradovima. Porad toga zato, što nevedno osmogodišnje škole, gimnazije i učiteljske škole nemaju nastavnika pjevanja i muzike, oko 74.000 učenika tih škola nema soliste ili nema nikakve nastave pjevanja i muzike, dok na 12 učenika muzičkih škola otpada jedan nastavnik. Sve to ukazuje, da se pri otvaranju muzičkih škola i rasporedu postojećeg muzičkog kadra, nije uzimao u obzir jedan od najbitnijih elemenata važan za muzički odgoj naroda, a to je, da učiteljske škole i općeobrazovne škole imaju solidnu nastavu muzike i pjevanja. Naša orijentacija dakle u pogledu rasporeda nastavničkog kadra nije bila pravilna.

Potrebe muzičara za samostalnim orkestrima.

U NRH postoje 4 operne orkestre i Državni simfonijski orkestar. U njima ukupno radi 268 muzičara /208 stalnih i 60 honorarnih/. Međutim, oni bi trebali da imaju ukupno 371 muzičara, što znači, da im ukupno nedostaju 103 muzičara, ako se uzme, da su honorarni muzičari dobro riješeni. Međutim, ako bi trebalo nadomjestiti i honorarne muzičare, onda bi ukupno nedostajalo 163 muzičara.

Zbog takvog stanja ovi orkestri moraju stalno jedan od drugoga posudjivati muzičare, što ih onemogućava izvršavanju njihovih redovitih zadatka. Rješke opera ne pr. došla je tako daleko, da neke opere ne može davati, ako im dođu muzičari iz Zagreba. Tako je nedavno za premijeru "Adelova pjesma" od Parača trebalo da posudi iz Zagreba i Ljubljane 7 muzičara. Teškoća je tu veća, što se obično radi o pomanjkanju najkvalitetnijih muzičara, tako na pr. samo zagrebačkoj operi nedostaju 3 prve violine, 1 prvo čelo, 3 druge violine, 2 viole, kontrabas, fagot, 2 roga, truba, pozvane, timpani, kape, ukupno 18 muzičara. U slijedećoj sezoni nedostajat će im ~~još~~ pored tog još 13 muzičara, koji će kao honorarni ili penzionirani otpasti. Slično je stanje i sa solistima.

Da bi se bar kako tako omogućio rad orkestra, u prošloj sezoni se prijavilo angažiranju stranih muzičara, što je u buduću onemogućeno zbog pomanjkanja deviznih sredstava. U toku 1950. godine bilo je angažirano 29 stranih muzičara i 4 operne pjevača, za koje se mjesečno plaćalo pored novca unutar šnjeg prometa i 73.000 deviznih dinara, ili godišnje 870.000 deviznih dinara. De su uprava naših muzičkih škola i svi zainteresirani faktori vodili računa da u što skorijem roku zadovolje tu potrebu, da su u cilju rješavanja ovih potreba bile povezane sa upravom orkestra, mi bi do danas, ako ne sve, a one najveći dio tih potreba, bili zadovoljili. Međutim, iz naprijed iskloženog stanja u našim muzičkim školama nema izgleda, da bi u skoro vrijeme te potrebe mogli zadovoljiti. I ovo ukazuje na potrebu preorijentiranja rada muzičkih škola. Napominjemo, da nisu uzete u obzir potrebe radio orkestra.

Potrebe za muzičarima u pjevačkim zborovima i sličnim tijelima. Mi se prije rata u mnogim mjestima imali solidne pjevačke i tamburaške zborove, pleh-muzike i t.d. Danas, ne samo da se njihov broj nije povećao, nego je znatno smanjen. Ako se nije moglo zadovoljiti svima tim potrebama imak se moglo bar najvećih dio kotarskih centara osigurati sa po jednim muzičarom sposobnim za tekeve rad. Međutim, daleko smo od toga. Savez kulturno-prosvjetnih društava dostavio nam je popis mjesta, koja imaju sve uslove za dobar pjevački zbor, a koji nemaju nikoga, koji bi bio sposoban da te zborove vodi. Većina tih mjesta prije rata je imala svoj pjevački zbor, pa se neprekidno traže, da im se netko pošalje. Tako u Imotskom ne radi nijedan pjevački zbor, a tri orkvena zbora radi. Slično je u Makarskoj i u Benkovsu. U Omišu, koji ima velike muzičke tradicije i koji je ranije imao pjevački zbor i pleh-muziku, danas nema ništa. Supetar, Knin, Driš, Preko, Metković nalaze se u isto polozaju. Sinj je donedavno plaćao jednog Talijana sa 3.000 Din i više t su mu davali opskrbu, stani i 33% plaća u devizama. Sad niti toga Talijana nemaju, jer im ga je uzao Metković, koji mu je više platio. Dubrovnik, u njemu radi nekoliko orkvenih zborova, nema nijednog zborovodje, premda u njima ima muzičke škole. U Dječovu gimnaziji nema nastavnika muzike, nema nijednog pjevačkog zbora, a opetice podučavaju u muzici 150 učenika. U Pazinu ne gimnaziji nema nastavnika muzike, nema nikakvog muzičkog života osim orkvenog pjevačkog zbora. Slično je stanje sa Pulom. U Rovinju nema nastavnika muzike na talijanskoj gimnaziji, a jedan od najboljih talijanskih pjevačkih društava "Marko Garbin" nema dirigenta. Krk nema ni nastavnika muzike ni zbora. Slično je stanje u Novom, Lošinju, Pagu, Livačima, Gračacu, Brinju, Perušiću, Udbini, Vojniću, Vrginmostu, Gospiću. U Gospiću nema nastavnika muzike ni na gimnaziji ni na učiteljskoj školi, niti ima netko, tko bi vodi zbor. Slično je stanje u Ogulinu, u Dvoru na Uni, Donjoj Stubici, Pregradi, Val. Gori, Ivanou, Prilogu, Krap. Toplačama i t.d. Ovdje nismo naveli podatke iz ~~nekotih~~ bjelovarske oblasti. Sve navedena mjesta su kotarski centri.

Pored toga nismo naveli redne kolektive, koji traže zborove. Navodimo samo, da u Raši nema nikoga, tko bi vodio pjevački zbor.

Mnoga od navedenih mjesta, koja traže nastavnike pjevanja i muzike za gimnazije i učiteljske škole i zborovodje za pjevačke zborove, imaju muzičke škole. Takav je slučaj sa Dubrovnikom, Pulom, Drišom, Rijekom i t.d.

Navedena mjesta i redni kolektivi neprekidno traže od Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu i od Saveza kulturno-prosvjetnih društava, da im se pošalju zborovodje, nastavnici muzike, a orkestri opere, da im se pošalju muzičari, dirigenti i solisti. Međutim, ovaj Savjet, a i Savez kulturno-prosvjetnih društava, se ovakvim stanjem škola nemaju mogućnosti da

im udovolje. Savez kulturno-prosvjetnih društava, nastojao je da ove probleme riješi putem raznih kurseva, u koje su se potrošile prilične sume novca bez ikakvih rezultata, što je i razumljivo, jer se muzika ne može naučiti na kursovima od jednog ili dva mjeseca. Problem se može da riješi jedino tako, da se analizira stanje naših muzičkih škola, njihovi rezultati i toliko, da se u njima i njihov rad da se usmjeri u pravcu rješavanja u prvom redu tih problema.

X

Stanje naših muzičkih škola i potrebe za muzičarima dali smo u najgrubijim crtama, da bi to moglo da posluži kao baza za diskusiju, na osnovu koje bi trebalo doći do zaključaka, na koji način treba riješiti najvažnija pitanja u pogledu muzičkih kadrova, i kako bi stvorili jednu jasniju perspektivu muzičkog odgoja u budućnosti.

Iz ovih grubih podataka o stanju muzičkih škola proizlazi:
da se danas, kao i jučer, se istom, pa i još sa većom oštrinom postavlja pitanje muzičkih kadrova:

- a/ za nastavnike srednjih i osmogodišnjih škola;
- b/ za nastavnike učiteljskih škola, koje imaju da daju svim učenicima odgovarajuću muzičku naobrazbu, a dehom dijelu takovu, da budu osposobljeni rukovoditi sa pjevačkim zborovima, tamburaškim zborovima i t.d. na lokalnoj razini;
- c/ za zborovođe za naše kulturno-prosvjetna društva ogranke Saljčke sluge, pododbore Prosvjete i t.d. širom naše zemlje;
- d/ za naše operne i samostalne orkestre i slična tijela

Rečunalo se, da će s jedne strane postojeće škole /Državni konzervatorij i druge strane otvaranje novih škola /otvorili smo ih 14/, ako ne riješi, a ono znatno olakšati rješavanje tih problema.

Danas vidimo, da postojeće muzičke škole nisu za gore spomenute svrhe dale u pet godina više od 20-tak ljudi /prema ih je svršilo 106/, što znači, da prema uložnim materijalnim i drugim naporima te škole nisu dale praktički nikakve rezultate. Postavlja se pitanje, da li je put tih škola pravi i da li treba da ostanemo na tome?

Mi smatramo, da muzičke škole treba znatno da doprinesu rješavanju potreba za kadrovima spomenutim pod a/, b, c i d, i da je glavni /iako ne i jedini/ njihov zadatak u sadašnjem vremenu upravo taj. Stoga smatramo, da je potrebno razmotriti pitanje, kako postaviti rad muzičkih škola od najnižih do Konzervatorija, da bi one zadovoljile asvedene potrebe, te na kakve se načine treba orijentirati, da bi taj problem riješili.

III.

PRIJEDLOZI:

Da bi omogućili rješavanje i zadovoljavanje potreba, koje smo naveli /pod a, c i d /, potrebno je glavnu pažnju i snagu naših muzičkih ustanova i faktora /u prvom redu muzičkih škola/ usmjeriti, odnosno koncentrirati na odgoj kadrova, koji bi zadovoljili spomenute potrebe. To se može postići:

1. Koncentriranjem kvalitetnih nastavnika i talentiranih učenika u neke srednje škole, teke da te škole budu na takvom nivou i da tako rasporede učenike po predmetima, da budu u stanju davati što više potrebnih muzičkih kadrova.

2. Na svakoj učiteljskoj školi nastavu muzike treba postaviti tako da one bude jedan od najvažnijih predmeta, a kvalitet nastave da bude takav da daje najsolidniju muzičku naobrazbu učenicima, budućim učiteljima, koji treba da budu u stanju rukovoditi pjevačkim zborovima i sličnim muzičkim tijelima.

3. Na višoj pedagoškoj školi treba stvoriti grupu muzičkih predmeta, u kojoj bi se pod a/ učilo muzika, a pod b/ neki drugi predmeti. Obukom u ovoj grupi treba da učenici dade toliko znanje iz muzike, da budu u stanju podučavati nastavu pjevanja u osmogodišnjim školama i voditi pjevačke zborove.

Broj učenika i nastavnika muzičkih škola u Zagrebu

Vrste majonske škole	Broj učenika	Broj nastavnika			Broj učenika na 1. nastav- nika
		stolnih	koncert.	vega	
I	193	11	3	14	13,78
II	196	9	6	15	13,06
III	83	4	2	6	13,83
IV	74	3	2	5	14,8
V	97	5	3	8	12,12
VI	111	5	2	7	15,19
Ukupno	754	37	18	55	13,7
Srednje gradska muz.šk.	472	25	14	39	12,42
Srednje šk.pri Konzerv.	526	25	17	42	7,75
Ukupno srednje škole	798	50	31	81	10,10
Visoka škola Konzerv.	117	25	4	29	4,03
Ukupno u Zagrebu	1 569	112	53	163	10,2

II.

Broj učenika i nastavnika s prosj. znač. školama
 u Ljenu Zagreba

Red. br.	Mjesto	Broj učenika	Broj staj. nast.	Broj homo- nat.	Prosje- čna nast.	Broj učenika na 1 nastav. učenika
1	Varlovec	211	7	3	13	21,1
2	Veljki	172	6	7	14	13,23
3	Sljeme	274	15	13	28	9,78
4	Split	352	21	8	29	11,44
5	Sljeme	123	8	1	9	13,66
6	Sljeme	135	7	3	14	13,2
7	Dobrovo	277	14	5	22	12,54
Ukupno		1524	78	43	121	12,59

III.

Broj učenika i nastavnika na nižim muzičkim školama izvan Zagreba

Red. br.	Škola	Broj učenika	Broj nastavnika		Broj učenika na 1 nastav.
			stalnih honor.	svega	
1	Varešdin	200	7	8	15,5
2	Čakovac	57	3	-	19
3	Šibenik	85	5	-	17
4	Kraljevo	143	4	8	11,8
5	Virovitica	113	5	-	22,6
6	Križevci	89	1	4	17,8
7	Vinkovci	98	2	4	18,3
8	Pula	112	3	7	11,2
9	Trnava	101	2	4	16,83
Ukupno		978	52	55	18,6

IV.

Raspored učenika po predmetima u nižim razredima svih
muzičkih škola

Red. br.	Š k o l a	Solo pjeva- nje	Klavir	Gudači	Kontra bas	Duvači	Ukupno
1	Veraždin	6	150	23	2	17	198
2	Čakovec	-	57	-	-	-	57
3	Sisak	-	57	7	-	1	65
4	Bjelovar	-	104	12	-	23	130
5	Virovitica	-	83	19	2	9	113
6	Križevci	-	69	20	-	-	89
7	Vinkovci	5	69	15	-	9	98
8	Pula	15	55	24	3	15	112
9	Drniš	-	82	13	6	-	101
10	Konzervatoriji sred.šk.	28	23	13	10	41	115
11	Karlovac	4	122	55	1	12	194
12	Rijeka	12	138	55	6	21	232
13	Split	8	192	79	2	6	287
14	Šibenik	10	75	34	-	1	120
15	Zadar	-	89	27	-	10	126
16	Dubrovnik	20	140	63	3	24	250
17	Osijek	11	88	47	1	9	156
18	Grad. sr. muz. škola	18	296	75	4	21	414
19	I. raz. niža Zagreb	-	175	18	-	-	193
20	II " " Zagreb	-	167	29	-	-	196
21	III " " Zagreb	-	79	4	-	-	83
22	IV " " Zagreb	-	62	12	-	-	74
23	V " " Zagreb	-	86	11	-	-	97
24	VI " " Zagreb	-	94	17	-	-	111
U k u p n o		137	2552	672	40	219	3620
%		3,8	70,5	18,5	1,2	6,0	100,0

7.

Izposredni učitelji po predmetima u višim muzičkim srednjim
školskim školama

Škola	Opće pjeva- nje	Glavni klavir	Glavni instru- menti	Kontra- bas	Glavni instru- menti	Teoret. muzik. odjel	Ukupno
Karlovac	1	7	2	1	6	-	17
Osijek	3	5	3	-	3	2	16
Rijeka	4	16	3	3	16	-	42
Split	1	21	2	1	7	11	43
Šibenik	1	1	1	-	-	-	3
Zadar	-	1	-	-	6	2	9
Žrnovnik	2	5	4	1	9	6	27
Grad. Zagreb	13	20	5	1	17	2	58
Koss. Zagreb	13	85	28	6	36	23	211
UKUPNO	80	161	63	13	100	45	423
%	14,0	37,6	11,4	3,1	23,3	10,8	100%

VI.

Odnos broja učenika nižih i pripremnih razreda
srednjoj prema broju učenika u srednjoj školi

Predmeti	Učenici u nižim i pripremnim razredima	Učenici u razredima srednjoj školi	Odnos	
			broj	%
Solo pjevanje	137	61	71	33,7
Klavir	2552	164	2388	93,5
Gudači instr.	672	46	624	92,8
Kontrabas	40	13	27	67,5
Dvori instr.	219	102	117	53,4
UKUPNO	3620	308	3232	89,2

VII.

Srednje i niže muzičke škole - niži razredi

Klavir, violina i čelo

Red. br.	Naziv i mjesto škole	Početna godina x	r a z r e d i					Napomena % otpu- stih
			I	II	III	IV	V	
1	Muzičke škola Karlovas	1946/47	81	55	37	24	23	71,7
2	" " Rijeka	"	136	129	50	29	23	84,1
3	" " Osijek	"	97	46	28	16	9	90,8
4	" " Dubrovnik	"	49	44	31	21	20	59,2
5	" " Split	1945/46	70	66	34	30	30	VI. r. 24 65,8
6	" " Šibenik	1946/47	26	22	21	17	13	50
7	" " Zagreb	"	229	182	155	90	62	73,0
8	" " Zadar	"	66	56	16	11	4	94,0
U k u p n o			754	600	382	238	184	75,6
1	Niže muzič.šk. Bjelovar	1946/47	24	10	10	6	7	70,9
2	" " " Varaždin	"	27	13	7	14	3	81,5
3	" " " Virovitica	"	31	12	5	6	4	87,1
4	" " " Križevci	"	9	9	5	5	2	VI. r. 1 88,9
5	" " " Čakovec	"	14	2	5	7	3	78,6
6	" " " Vinkovci	1948/49	60	34	22			
7	" " " Pula	"	115	20	18			
8	" " " Sisak	"	64	22	17			
9	" " " Drniš	1949/50	82	29				64,7
10	Grad.muz.šk.I.rej.Zgb	1948/49	159	130	35			
11	" " "II. " "	"	266	120	39			
12	" " " III.rej.Zgb	"	144	53	10			
13	" " " IV. " "	1950/51			3			
14	" " " V. " "	"			8			
15	" " " VI. " "	"			13			
Grad.niže Zagreb ukupno			569	303	108			81,1

x/ Pod početnom godinom razumijeva se godina u kojoj su uzeti I.razredi. Ostali razredi su navedeni za slijedeću škol.god. Zadnja škol.godina je 1950/51.

VIII.

along Kishinev highway (border line)

Red. br.	Waste & waste Skala	1947- 48 49- 50	I. max.	II. max.	III. max.	IV. max.	Summ. & equal
1	Waste & waste Skala	47/48	63	30	50	39	98.1
2	Waste & waste Skala	47/48	2	2	2	-	100.0
3	"	47/48	5	11	3	13	-
4	"	47/48	19	6	3	3	28.5
5	"	47/48	39	9	7	7	32.4
6	"	47/48	32	17	14	4	71.9
7	"	47/48	5	3	1	-	104.0
8	"	47/48	19	10	8	5	73.7
9	"	47/48	2	4	-	-	100.0
Summ.			186	116	94	75	59.2

u svojim mjestima. Smatramo, da bi za kandidate ove grupe trebalo uzimati prvenstveno učitelje.

4/ Da se pri Višoj pedagoškoj školi otvori jednogodišnji tečaj muzike u koji bi se upisalo oko 30 učitelja, koji su već vodili neki pjevački zbor ili uopće koji imaju uslove za taj rad. Da se u tu grupu upišu prvenstveno učitelji iz onih krajeva i mjesta, u kojima nedostaju zborovođe. Ovi tečajevi održavali bi se samo nekoliko godina, dok bi se zadovoljile najnužnije potrebe za zborovođama, a kasnije bi te potrebe zadovoljavali svršeni učenici muzičkih škola i djelomično svršeni učenici muzičke grupe na Višoj pedagoškoj školi.

5. Svi muzički faktori od Konzervatorija do Udruženja muzičara da stalno vrše nadzor i pružaju pomoć učiteljskim školama i Višoj pedagoškoj školi, jer sadašnji njihovi kadrovi nisu u stanju da riješe zahtjeve, koji u pogledu muzike pred njima stoje.

6. Da državni Konzervatorij uzme putem jednog jednogodišnjeg tečaja 5-10 kandidata - zborovođe i dirigente iz naših većih centara, koji su pokazali uspjeh u tom redu, ali im još nedostaje solidnije znanje za puniji uspjeh u njihovim naporima.

7. Da se pri Državnom konzervatoriju osnuje nastavnički odjel.

8. U srednjim muzičkim školama primati samo talentiranije učenike, a u nižim muzičkim školama a obzirom na rasipanje učenika, u kojima smo ranije govorili, primijeniti oštri kriterij pri upisu učenika i ne primati iznad određenog broja, t.j. ograničiti kvotu upisa i na školu uopće i na pojedine predmete, prema zadacima, koji pred školom stoje, materijalnim sredstvima i kapacitetu škole.

9. U nižim ~~muzičkim školama~~ i srednjim školama, jer muzički odgoj nije obavezan, uvesti plaćanje za pohađanje škole, od kojeg treba izuzeti talentiranije siromašne učenike, koji pokazuju zalogaje u učenju.

U vezi s ovim:

1. Treba izvršiti analizu rasporeda kadrova prema glavnim pozicijama, koje smo postavili u zadacima muzičkih škola / pod a, b, c, d/ i s tim u vezi ukinuti neke muzičke škole, koje su pokazale slabe rezultate i koje nemaju uslove za opstanak. U prvom redu treba ukinuti niz nižih muzičkih škola u Zagrebu, jer su za Zagreb sasvim dovoljne dvije srednje potpuno muzičke škole, i recimo, da ostane još i jedna samostalna niža muzička škola.

2. U mjestima, u kojima se ukidaju muzičke škole, mogu se osnivati kursevi za pojedine instrumente, a smatramo, da nije potrebno sprečavati privatno podučavanje muzike, dok muzičkim školama treba ostaviti da izdaju u prvom redu solidne muzičke kadrove.

- - - - -

RASPIŠIVANJE NATJEČAJA ZA PRIJEM U NIŽE MUZIČKE ŠKOLE
I UPUTE ZA UPIS U OSTALE RAZREDE NIŽIH I SREDNJIH
MUZIČKIH ŠKOLA

Savjetima za prosvjetu i kulturu gradskih narodnih odbora, koji imaju muzičku školu i upravama muzičkih škola.

Odbor za kulturu i umjetnost pri Savjetu za prosvjetu, nauku i kulturu na svojoj sjednici od 24.VII.1951. donio je zaključak:

a/ da se upis u I.razred nižih muzičkih škola vrši na osnovu prijemnog natječaja;

b/ da se upis u I.razred srednjih muzičkih škola vrši na osnovu prijemnog ispita;

c/ da se u sve ostale razrede nižih i srednjih muzičkih škola upisuju najspособniji učenici, i to onoliki broj, koliko to dopušta kapacitet škole.

Do ovog zaključka Odbor je došao na osnovu analize stanja u muzičkim školama. Ta je analiza pokazala, da muzičke škole svih vrsta ni izdaleka nisu dale zadovoljavajuće rezultate, a posebno, da se muzičke škole nisu orijentirale na to, da barem djelomično pridonesu zadovoljavanju naših potreba za kadrovima muzičara za orkestre, za nastavnicima pjevanja i muzike u učiteljskim i općeobrazovnim srednjim školama te zborovima za pjevačke zborove i slična tijela.

Do ovakvog je stanja došlo:

1. što se u nižim muzičkim školama kod upisa nije provodilo dovoljno odabiranje sposobnih učenika za muzičko obrazovanje, zbog čega je otpadao velik broj učenika već u prvim godinama školovanja, pa je prijelaz učenika u srednju školu bio minimalan. Tako je za pet godina /od 1946/47. do 1950/51./ u svim nižim razredima muzičkih škola /ost nižih razreda/ od 754 učenika u I.razredu otpalo do V.razreda 570 učenika ili 75,6%, dok je kod pojedinih škola to otpadanje bilo još i veće;

2. što je upis redovno prelazio kapacitet škola s obzirom na broj kvalitetnih nastavnika i broj instrumenata, kojima je škola raspolagala. Zbog opterećenja škola s manje sposobnim učenicima kao i zbog popunjavanja nastavničkih zborova velikim brojem nastavnika bez dovoljne stručne spreme, ove škole nisu davale nastavu one kvalitete, kakve je trebala da bude, pa je i zbog toga vrlo mali broj učenika bio sposoban da nastavi školovanje u srednjoj školi;

3. što je u pogledu rasporeda učenika po predmetima u muzičkim školama vladala pogrešna orijentacija. Učenici su uglavnom upućivani na učenje klavira, dok su ostali instrumenti kod većine škola ostali nedovoljno zastupljeni. Ovakva orijentacija dovela je do toga, da danas od ukupnog broja učenika u nižim razredima muzičkih škola ima 70,4% učenika, koji uče klavir, svega 18,5%, koji uče gudaće instrumente i samo 6%, koji uče duvaće instrumente.

Srednje muzičke škole pokazale su u svojem dosadašnjem radu slične nedostatke i slabe rezultate kao i niže muzičke škole, i to:

1. otpadanje učenika mnogo je veće nego što se moglo očekivati u srednjim školama; tako je u razdoblju od škol.god. 1947/48. do 1950/51. otpalo 59,2% učenika iz tih škola;

2. upis učenika u pojedine odjele vršio se potpuno stihijski. Današnji broj učenika u odjelima svih srednjih muzičkih škola pokazuje, da je upravo najmanje učenika u onim odjelima, u kojima se školuju kadrovi, koji su nama najpotrebniji /teoretsko-nastavnički odjel i odjeli za gudače i duvače instrumente/, a najveći je broj učenika upisivan u odjel za klavir. Tako u svim razredima srednjih muzičkih škola danas uči klavir 37,6% učenika, gudače instrumente 11,4%, duvače instrumente 23,3%, a samo 10,8% ima učenika, koji polaze teoretsko-nastavnički odjel.

Zbog toga što je otpadanje učenika bilo tako veliko, kapaciteti škola toliko opterećeni i raspored učenika po predmetima tako nepravilan, ni niže ni srednje muzičke škole nisu mogle dati većih rezultata.

Da bi se ti nedostaci otklonili i postigli bolji rezultati, a u prvom redu da bi nam te škole davale kadrove, koji su nam neophodno potrebni, Odbor je donio gornji zaključak, s time u vezi treba da se provede sljedeće:

1. Uprave nižih i srednjih muzičkih škola treba da utvrde kapacitet škola i da prema njemu odrede, koliki se broj učenika može upisati u pojedini odjel i u svaki razred, što znači, da pri utvrđivanju broja učenika za pojedini odjel i razred treba voditi računa o tome, da se odredi upravo toliko broj, koliki može podnijeti postojeći nastavnički zbor i svaki pojedini nastavnik, tako da se osigura svakom učeniku kvalitetna nastava. Pritom treba računati i s brojem postojećih instrumenata, t.j. s brojem učenika, koji mogu učiti na instrumentima, koje škola ima.

2. Kod upisa učenika u sve razrede nižih i srednjih muzičkih škola treba da se u okviru kapaciteta škole izaberu samo oni učenici, koji svojim sposobnostima i dosadašnjim radom u školi obećavaju, da će ovo školovanje i završiti.

3. Kod upisa učenika treba naročito voditi računa o pravilnoj raspodjeli učenika po predmetima, kako bismo osigurali srazmjerno dobivanje svih muzičkih kadrova, koji su nam potrebni /u prvom redu treba voditi računa, da se poveća broj učenika u odjelima za duvače i gudače instrumente i u teoretsko-nastavničkom odjelu/, a iz istog razloga treba po mogućnosti provesti pravilniju raspodjelu po predmetima kod učenika ostalih razreda muzičkih škola.

4. Upis u I.razred nižih muzičkih škola treba provesti putem prijemnog natječaja, pri čemu treba posebno odabirati najспособnije kandidate.

5. Upis u I.razred srednjih muzičkih škola treba vršiti na temelju prijemnog ispita.

Upravo muzičkih škola pored raspisivanja natječaja za upis u I.razred nižih muzičkih škola i objavljivanja roka za polaganje prijemnog ispita za I.razred srednjih muzičkih škola treba da objave i promjene, koje su nastale u vezi s upisivanjem u ostale razrede muzičkih škola.

Da bi se upis učenika kako u prve razrede niže i srednje škole, tako i u sve ostale razrede izvršio što pravilnije, potrebno je, da ovaj upis vrši komisija, koju čine članovi

nastavničkog zbora na čelu s upraviteljem škole.

Komisiju imenuje na prijedlog upravitelja Savjet za prosvjetu i kulturu gradskih narodnih odbora, a za Državnu srednju muzičku školu u Zagrebu /bivšu srednju muzičku školu pri Državnom konzervatoriju/ Odbor za kulturu i umjetnost Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu.

Komisija može imati tri do pet članova / za svaki odjel po jednog člana/.

Članovi komisije i upravitelj škole snose punu odgovornost, da se upis izvrši zaista prema kapacitetu škole i kod toga da se izaberu najsposobniji i najvredniji učenici. Eventualne žalbe na odluke komisije rješavat će Savjet za prosvjetu i kulturu gradskih narodnih odbora, a za Državnu srednju muzičku školu u Zagrebu /bivšu srednju muzičku školu pri Državnom konzervatoriju/ Odbor za kulturu i umjetnost Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu.

Savjeti za prosvjetu i kulturu dužni su u toku upisa pružati svu potrebnu pomoć i vršiti nadzor nad pravilnim provođenjem upisa.

Uprava škole treba da učenicima i roditeljima pravilno objasne sve mjere.

Savjeti za prosvjetu i kulturu gradskih narodnih odbora i uprave škole treba da najsavjesnije pridu ovom zadatku, jer od pravilnog shvaćanja i provođenja ovih mjera zavisi spremanje muzičkih kadrova, koji su našem narodu danas toliko potrebni.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU!

Zagreb, 6.VIII.1951.

MINISTAR VLADE NRH
PREDSJEDNIK SAVJETA ZA PROSVJETU,
NAUKU I KULTURU :

Dr.Miloš Ženko, v.r.

ZAKLJUČCI ODBORA ZA KULTURU I UMJETNOST

SAVJETA ZA PROSVJETU, NAUKU I KULTURU

doneseni na sjednici Odbora od 24.VII.1951.god.

Usvajajući analizu referata, Odbor za kulturu i umjetnost Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu konstatirao je, da rezultati, koje su dale muzičke škole svih vrsta, ni izdaleka nisu zadovoljavajući, a posebno, da se muzičke škole nisu orijentirale na to, da bar djelomično pridonesu zadovoljavanju naših potreba za kadrovima muzičara za orkestre, za nastavniciima pjevanja i muzike na srednjim školama i zborovodama u pjevačkim zborovima i sličnim tijelima.

Naš kulturni umjetnički život svakim danom sve oštrije postavlja pitanje baš takvog kadra, i stoga škole moraju sasvim određeno usmjeriti svoj rad na to, da u odgovarajućoj mjeri pridonesu rješavanju tih zadataka.

Škole nisu mogle taj zadatak da izvrše:

1. jer pri upisivanju učenika nisu vodile računa, da raspored učenika po predmetima bude takav, da daje garanciju, da ćemo takav kadar i dobiti. Najveći se broj učenika upisivao na klavir, da poslije prve i druge godine ogroman broj tih učenika otpadne, a na predmete, koji su od prvenstvenog značaja prema današnjim našim potrebama /teoretsko-nastavnički i duvaće instrumente/, upis je bio minimalan;

2. uslijed pomanjkanja kvalitetnog nastavničkog kadra;

3. uslijed pomanjkanja instrumenata. Nestasica se instrumenata osjećala tim više, što su instrumenti bili zauzeti i od onih učenika, koji su u toku školovanja otpali.

Zbog svih tih slabosti dobar dio škola ne ispunjava uslove, po kojima one mogu da budu priznate kao škole u smislu Uredbe o muzičkim školama broj 20208-47 /Mar. novine br. 105-47/, jer im nedostaju osnovni elementi i jer ne ispunjavaju zahtjeve, koje škola mora da ispuni.

Radi popravljjanja takvog stanja, kao i radi doprinosanja od strane škola rješavanju naših potreba za navedenim muzičkim kadrovima Savjet za prosvjetu, nauku i kulturu zaključuje, da čitav sistem našeg muzičkog školstva, počev od nižih muzičkih škola pa preko srednjih i učiteljskih do Konzervatorija, i svi nastavnički zborovi tih škola, treba da sa više svijesti i odgovornosti za odgoj tog kadra u buduće svoju nastavu orijentiraju u pravcu zadovoljavanja tih velikih naših društvenih potreba.

Iz tih razloga postojeći nastavnički kadar, materijalna sredstva, instrumente i nastavne planove i programe usmjeriti ostvarenju toga, te s jedne strane sve te snage treba koncentrirati na onoliko muzičkih škola, za koliko imamo snaga

i sredstava, koja omogućavaju da novi kadar kvalitetno dižemo, a s druge strane, te snage treba rasporediti i na postojeće učiteljske i više pedagoške škole obzirom na njihovu veliku odgovornost u odgajanju budućih učitelja, koji u svom radu kao jedan od najvažnijih zadataka imaju muzički odgoj naroda.

I.

U tu svrhu:

1. Državni konzervatorij treba da otvori nastavničko-pedagoški /VII odjel/ i već u ovoj škol.godini /1951/52./ da posveti punu pažnju radu tog odjela.

Državni je konzervatorij odgovoran, da već za ovu škol. godinu putem najpodjednijih mjera pronađe odgovarajući broj studenata za VII.odjel. Nadalje, Državni konzervatorij treba da izvrši analizu svog rada sa stanovišta potreba naše zemlje za umjetničkim i ostalim muzičkim kadrovima i da razmotri, na koji način može pridonijeti brojnijem, a naravno kao i dosad, i kvalitetnom odgoju kadrova, naročito onih, na kojima oskudijevamo.

Već u početku škol.godine povodom upisa i početka svoga rada Državni konzervatorij dužan je da povede o tome računa i da posebno o analizi svoga rada, o orijentaciji u daljnjem radu te o zaključcima podnese detaljniji izvještaj Odboru za kulturu i umjetnost do konca 1951.godine.

2. Državna srednja muzička škola /dosadašnja Srednja muzička škola pri Državnom konzervatoriju/ treba da postane centar za okupljanje najposobnijih đaka iz pokrajine i Zagreba, a u prvom redu za koncentriranje đaka onih instrumenata, kojim kadrovima oskudijevamo /prvenstveno đaka za duvaće instrumente/. Tu ulogu ona treba i može da preuzme, jer ima najviše tradicija, najbolje nastavničke kadrove, a nad njom će Državni konzervatorij i nadalje imati zakonsko pravo da vrši nadzor i pruža potrebnu pomoć.

Da bi taj zadatak mogla da izvrši, Savjet za prosvjetu nauku i kulturu je dužan da poduzme sve mjere, da bi se već za ovu škol.godinu otvorio internat, u koji će se prvenstveno smještati đaci za duvaće instrumente.

3. Da bi Državna srednja muzička škola mogla u potrebnom kontinuitetu odgajati kadar, proširuje se uključivanjem niže muzičke škole, i to pripajanjem najkvalitetnije rajonske muzičke škole u Zagrebu.

4. Obzirom na mogućnosti, nastavnički kadar i potrebe u Zagrebu i nadalje se zadržava postojeća Gradska muzička škola i još jedna rajonska muzička škola za periferiju.

5. Ostale niže muzičke škole u Zagrebu treba kao nepotrebne ukinuti, jer je naš glavni zadatak sve kadrove, sva sredstva, instrumente i prostorije koncentrirati za solidno sređenje i opremanje postojećih muzičkih škola.

Školski prostor, instrumente i ostala sredstva nižih muzičkih škola, koje se zatvaraju, treba obavezno koristiti za muzičke škole u Zagrebu koje ostaju.

6. Ukoliko preostane kvalitetnog nastavničkog kadra od nižih muzičkih škola, koje se ukidaju, treba ga prema potrebi rasporediti na srednje muzičke škole i Učiteljsku školu

u Zagrebu, te učiteljske i srednje muzičke škole u pokrajini.

Radi izvršavanja ovog zadatka Odbor za kulturu i umjetnost formira komisiju u sastavu: profesor Mile Cipra, profesor Franjo Lučić, Stjepan Šeparović i Nada Rajačić.

II.

1. Obzirom da srednje muzičke škole u Karlovcu, Zadru i Šibeniku stvarno ne postoje /u Karlovcu u srednjoj muzičkoj školi upisano je svega 17 učenika i do danas nije dovela ni jednog učenika do IV. razreda, srednja muzička škola u Šibeniku ima upisanih svega 5 učenika do IV. razreda do danas nije dovela ni jednog učenika; srednja muzička škola u Zadru ima upisanih samo 9 učenika, a do IV. razreda do danas nije dovela ni jednog učenika/, i njihov rad ne odgovara postojećim propisima o srednjim muzičkim školama, u slijedećoj školskoj godini treba njihov rad obustaviti, a priznati će se onda kad odgovarajući gradski narodni odbori budu u stanju da stvore preduslove i dadu garanciju, da će njihove škole ispunjavati uslove, koje jedna škola po postojećim propisima treba da ima. /Sposobni učenici tih škola mogu se uputiti na daljnje učenje u ostale srednje muzičke škole/.

Sa Gradskim narodnim odborom Zadar treba posebno razmotriti, da se za vrijeme škol. godine 1951/52. stvore preduslovi, da bi se ta škola ponovo mogla otvoriti.

2. Odbor smatra, da niže muzičke škole uz odgovarajuće mjere prigodnog izobra i upisa đaka, poboljšanja discipline, podizanja kvaliteta nastave itd. mogu i nadalje da ostanu u: Bjelovaru, Varaždinu, Karlovcu, Puli, Zadru i Drnišu. Ostale niže muzičke škole ozbiljno zaostaju i već daleko nemaju fizionomiju škola, te prema tome treba da ozbiljno razmotre donošenje mjera za poboljšanje svoga rada. Ukoliko u slijedećoj škol. godini te škole ne budu u stanju da svoje osnovne slabosti isprave /vidi u referatu podatke o nesrazmjeru upisa učenika po predmetima, o otpadanju učenika itd./, i ne budu udovoljavale uslovima, kojima muzička škola treba da zadovolji ne će im nakon komisijskog pregleda biti priznato, da djeluju kao škole u smislu Uredbe o muzičkim školama broj 20208-47. U takvim slučajevima muzički odgoj može se vršiti putem tečaja i druge obuke.

III.

Obzirom na pojavu masovnog upisivanja talentovane i netaalentovane djece u prve razrede, vrlo neredovitog prosljeđivanja u više razrede, neravnomjernog orijentiranja nadjele i masovnog otpadanja đaka, kao najvažnija mjera za slijedeću škol. godinu, uvodi se u svim muzičkim školama selekcija, koja će se izvršiti: kod upisa u I. razred nižih muzičkih škola putem prijemnog natječaja, kod upisa u I. razred srednjih muzičkih škola putem prijemnog ispita, a za sve ostale razrede i nižih i srednjih muzičkih škola izborom najboljih učenika i upisom onolikog broja sposobnih učenika, koliko to podnosi kapacitet škola.

U tu svrhu:

a/ svaka škola treba da utvrdi svoj kapacitet i odredi broj đaka, koji će se upisati u pojedini razred i u pojedini

odjel saobrazno tome kapacitetu. Pri utvrđivanju broja đaka, koji će se upisivati, treba voditi računa, da se ne smije upisati veći broj od onoga, koliko može postojeći nastavnički kolektiv i svaki pojedini nastavnik podnijeti, a da može dati kvalitetnu nastavu svakom đaku. Istodobno pri utvrđivanju đaka, koji će se primati, treba voditi računa o postojećim instrumentima, tj. o broju đaka, koji mogu da uče na instrumentima, koje škola posjeduje.

Među prijavljenim kandidatima treba izabrati u okviru predviđenog broja samo one, koji daju garanciju, da će uspješno učiti i završiti školovanje. Ne smije se dozvoliti stihijski raspored đaka po predmetima već ih treba najsvrsishodnije rasporediti:

b/ treba izvršiti selekciju već postojećih đaka u nižim muzičkim školama i po mogućnosti izvršiti svrsishodniji raspored po predmetima;

c/ za niže muzičke škole uvodi se plaćanje mjesečnih doprinosa od 150-300 dinara prema imovinskim prilikama učenika. Iznimno mogu biti oslobođena socijalno nezbrinuta djeca, a tim djeca obitelji s velikim brojem djece, /preko 4/ i u višim razredima oni, koji su u I. i II. razredu pokazali marljivost i uspjeh u školi i koji daju garanciju da će školu završiti.

IV.

1. Na Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu, a po mogućnosti i u Splitu, treba već ove godine uvesti posebnu grupu predmeta za muzički odgoj u okviru nastavnog plana i programa Više pedagoške škole.

2. Pri Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu otvara se jednogodišnji tečaj za rukovodioca pjevačkih zborova i sličnih tijela, na koji će se pozvati u prvom redu učitelji iz krajeva, u kojima su naročito potrebni zborovođe, a koji su pokazali već dosad da imaju smisla i znanja za vođenje pjevačkih zborova i sličnih tijela. Od toga treba voditi računa, da se na ovaj tečaj upišu takva lica, koja daju garancije, da će se povratiti u mjesto odakle su pozvana.

Tečaj ne daje nikakve formalne kvalifikacije.

3. Savjet za prosvjetu nauku i kulturu treba da poduzme potrebne mjere, da na svim učiteljskim školama predmet Muzički odgoj zauzme ono mjesto, koje treba da ima obzirom na budući rad učitelja na selu. U tu svrhu treba najbržim mogućim putem da se nađu kvalitetni nastavnici muzike i pjevanja za svaku učiteljsku školu, koja te nastavnike do sada nema.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU!

Zagreb, 24.VII.1951.

MINISTAR-PREDSJEDNIK
SAVJETA ZA PROSVJETU NAUKU I KULTURU
Dr. Miloš Žanko.

V.I.

Crtice o razvoju muzičkog života u Vinkovcima i okolini :

U vremenu od ustrojstva 7 brodske regimente , a koje je uslijedilo 1747. godine , pa dobrih 120. godina život građana na području vojne krajine tekao je mirno , po strog ustaljenom redu propisanom mnogobrojnim naredbama nadležnih vojnih vlasti. Medjutim 60. i 70. te godine XIX vijeka unose u ovaj po gospodi oficirima propisani red ozbiljnije promjene. Pod uticajem naprednih ideja Ilirističkog pokreta koji je već u najvećem razmahu u ostalim hrvatskim stranama , unatoč strogom nadzoru vojne uprave i na području iste osjete se prvi pokreti usmjereni na budjenje nacionalne hrvatske svijesti i težnji za prisajedinjenjem područja Vojne krajine matici zemlji.

Ovi impulsi imali su u početku miroljubiv karakter društvene i kulturne evolucije 8 ispoljavali su se u povećanom interesu za knjigom pisanom na narodnom jeziku , kao i u učestalim inicijativama za osnivanje društava čija bi zadaća bila njegovanje narodnog melosa .

Da bi parirala nastojanja nacionalno probudjenih građana komanda Brodske regimente pristupa sama osnivanju jednog pjevačkog i gazbenog društva , koje je trebalo da okuplja građane , ali i da djeluje pod nadzorom vojnih organa. Društvu je dano simbolično ime: " Sloga " , a konstituirano je na sjednici održanoj dana 4. ožujka 1872. godine. Na pravilima društva koja su na istoj sjednici kada je društvo osnovano i usvojena potpisani su kao osnivači društva: Ivan Pakosta predsjednik , Martin Seneković tajnik, Sigmund Domatz, Albert von Berger , Krema Florian , Nikola Scheibl , Franz Spies, Kako vidimo pretežno stranačka imena k und k oficira , izuzev tajnika društva Senekovića koji je doduše bio domaći sin , ali kao profesor vinkovačke gimnazije takodjer vezan uz vojno krajišku upravu. Pravila ovog društva bila su odobrena po C i kr. Glavnom zapovjedništvu Vojne krajine u Zagrebu 30 . lipnja 1872. čime je ovo društvo po nadležnim vlastima stvarno priznato , pa mu djelomično i ovaj drugi datum možemo uzeti kao dan osnivanja.

Društvo je bilo svestrano pomagano od strane regimente , pa je ista društvu osim financijske pomoći , predala čak i instrumente regimentske vojne muzike kao i stalke , note itd.

7 brodska regimenta nije samo na taj način doprinijela razvoju muzičkog života u Vinkovcima i u okolini. U stalnoj vojničkoj glazbi koju je regimenta imala osim stranih muzičara većinom čeha, vježbalo je i sviralo i nešto domaćih sinova. Nakon završetka službe u regimenti oni su se vraćali kućama u svoja sela i tu nastavljali sviranje na tamburama - narodnim instrumentima okupljajući oko sebe ljubitelje pjesme i muzike u selima , pretežno omladinu. Tako nastaju vrlo kvalitetni i jaki tamburaški zborovi , koji iako u većini slučajeva nerazdijeljeni , djeluju u našim selima i više od desetljeća. Registracija ovih seoskih zborova i orkestara počela je dosta kasno da bi bila konačno završena njihovim uklapanjem u ogranke šeljačke sloge u danima između dva svjetska rata.

Kako je prvo pjevačko društvo u Vinkovcima bilo vezano uz časništvo brodske regimente i uz vojno krajišku upravu, razvojenjem Vojne krajine njegov značaj počinje da opada. Nakon jednog perioda stagnacije društvo konačno prestaje sa radom 1880. godine.

Za daljnjih 18 godina tj. do 1898 . godine u Vinkovcima nije bilo ozbiljnijih pokušaja da se osnuje neko pjevačko društvo. Medjutim to ne znači da se u to vrijeme u Vinkovcima nije pjevalo. Ljudi su se i u gradu , a i po našim selima sastajali neformalno na

na svojevrsna posjela i tu njegovali glazbu i pjevanje.

1.898. godine grupa naprednijih mladih ljudi, pretežno iz redova obrtne omladine, a iz revolta prema novoj poplavi madjarizacije u napim stranama, tim povodjena u svojim nacionalnim osjećanjima, pokreće akciju za osnivanje jednog Hrvatskog pjevačkog i tamburaškog društva.

Kao osnivači predstavljaju nam se braća Stjepan i Feliks Švagelj, zatim Franjo Radauš mlađi, Dragutin Herger i Horvatović Djuro. Akcija ovih mladih ljudi naišla je na niz poteškoća, jer su Madjaroni i njihove pristalice poduzeli sve moguće da bi sprečili ovu manifestaciju naše nacionalne kulture. Radi toga tek dvije godine kasnije tj. u studenom 1900. godine dolazi do prvog sastanka budućeg društva. Na ovom sastanku izabrana je i prva privremena uprava društva u koju su uglavnom ušli inicijatori osnivanja društva, a dužnost predsjednika ponudjena je umirovljenom ppukovniku Ivanu pl. Domcu Privlačkom, što je ovaj i prihvatio.

Društvu je dano ime domaćeg pisca Matije Antuna Reljkovića, a Pravila društva odobrena su tek 12. studenog 1902. Prvo sjedište društva bilo je u prostorijama gostionice "Militer", kuća na uglu danas Kozarčeve i ulice Ive Lole Ribara, u kojoj je dugo vremena bilo sjedište Gradske policije. U ovoj zgradi društvo je djelovalo do izgradnje zgrade Hrvatskog doma kada seli u svoje nove prostorije u kojima ostaje do prestanka svog rada travnja 1945. godine.

Kako vidimo Reljković "je djelovao punih 45 godina. Za to vrijeme dao je mnoge koncerte i učestvovao na više sletova pjevačkih društava. Pjevački zbor društva bio je kontinuirano brojan, dobar i kvalitetan. Za vrijeme djelovanja pjevačkog zbora promjenilo se više zborovodja, a među njima se svojim marom i ambicijama posebno ističe Nikola Janković.

Već u periodu prije 1. svjetskog rata pravoslavni živalj Vinkovaca također ispoljava težnju za osnivanjem svog pjevačkog društva, pa ove težnje po okončanju rata i dobivaju svoj odraz u početku rada SPD "Vila". Medjutim kako se ovdje radi o društvu koje je bilo više crkvenog, nego svjetovnog karaktera, a koji je slučaj i sa pjevačkim zborom "Cecilije", muzej nije za njih posebno sakupljao dokumentaciju, pa se ista još i sada nalazi pohranjena u odgovarajućim župama.

Značajnu ulogu u muzičkom životu grada odigrala je i vinkovačka gimnazija. Već u vremenu prije prvog svjetskog rata ova školska institucija priredjivala je javne koncerte, pa se ova tradicija sačuvala sve do današnjih dana. Vrijednost dokumenata koji govore o muzičkom životu gimnazijske omladine je u tome, što ti dokumenti dokazuju da su svoje prve taktove čuli i učili na gimnaziji u Vinkovcima i neki ljudi koji su kasnije polučili značajne uspjehe u muzičkom stvaranju. To su naprimjer Jovan Bandur, Janković Nikola i dr.

Bairner

Popis predmeta i dokumenata kojima raspolaže Gradski muzej u Vinkovcima , a koja se odnose na muzičku prošlost grada:

1. Društvena zastava Hrvatskog pjevačkog i tamburaškog društva M.A. Reljović "-
2. Fotografija zgrade Hrvatskog doma, dugogodišnjeg sjedišta "Reljkovića"/stanje prije adaptacije/.
3. 11 raznih fotografija sa zborovima " Reljkovića"-
4. 2 fotografije sa zborovima SPD " Vile"
5. Originalne zapisnike "Reljkovića " od 1917.
6. dio zlatnih čavala iz zastave "Reljkovića"
7. "Cibale"-spomenspis hrvatskih kulturnih i humanitarnih društava grada Vinkovaca, izdano u Vinkovcima 1938. g.
8. Spomen spis hrvatskog pjevačkog i tamburaškog društva "Reljković", izdano u Vinkovcima 1908. godine.

Baumgarten

Dolepopisani nastavnici Niže muzičke škole u Vinkovcima, članovi naslovljenog udruženja, na svome sastanku održanom 20. svibnja t.g., riješili smo obavijestiti naslov o slijedećem:

U jesen 1956. godine, neki nastavnici, članovi Udruženja profesora, nastavnika i učitelja, koji predaju muzički odgoj, sazvali su skupštinu za osnivanje udruženja muzičkih pedagoga. Na ovu skupštinu izbjegli su pozvati i nas iako smo i mi članovi Udruženja profesora, nastavnika i učitelja. Na tom sastanku nekolicina nastavnika osnovali su takozvano udruženje muzičkih pedagoga, pa su neki od njih ~~postali~~ samozvano postali članovi uprave kao predsjednik i slično.

Mi se sa svim ovim nismo složili, tvrdeći da je naziv skupine isuviše istaknut, jer postoji samo jedno udruženje muzičkih pedagoga i to u Zagrebu i da se u okviru Udruženja profesora, nastavnika i učitelja ne može osnovati neko drugo samostalno udruženje. Ovo tim prije, što niti jedan od nastavnika koji su osnovali to udruženje nije predmetni nastavnik muzičkog odgoja. Ovo "udruženje" do danas uopće nije legalizirano. Ipak, mi smo sa ovom grupom suradjivali kao sa članovima stručne grupe Udruženja profesora, nastavnika i učitelja.

Kasnije se ustanovljuje, da je naš odrečni stav prema nazivu "udruženje" bio ispravan, pa se u daljnjem svom radu ova grupa nastavnika naziva sekcijom, premda po našem mišljenju i ovaj naziv ne odgovara stvarnom stanju. Ustvari, kako smo već napomenuli, ova grupa nastavnika koja predaje muzički odgoj je samo stručna grupa Udruženja profesora, nastavnika i učitelja. Da bi se ona zvala sekcijom Udruženja muzičkih pedagoga u Zagrebu, svi članovi te sekcije morali bi biti članovi tog udruženja.

Prema svemu izloženom, budući da to udruženje nije legalizirano, titule predsjednika i slično otpale bi i dovoljno bi bilo jedno lice, koje bi bilo rukovodilac stručne grupe.

Bez obzira na naprijed izloženo, nastavnički je kolektiv naše škole skoro na svakom sastanku grupe bio zastupljen, a u samoj muzičkoj školi održano je ogledno predavanje o zbornom pjevanju, na kojemu je bio prisutan najveći broj nastavnika stručne grupe. Osim toga, više nastavnika iz ove grupe pojedinačno su dolazili za savjet u muzičku školu, gdje im je pružana pomoć bilo stručno ili u notnom materijalu.

Medjutim, doznali smo da je ovih dana na pismeni prijedlog samozvanog predsjednika takozvanog udruženja raspravljano u Narodnom odboru kotara-Savjetu za prosvjetu i kulturu- o eventualnom ukidanju muzičke škole, o razmještanju nastavnika nastavnika iste škole i drugo. Ovaj "prijedlog predsjednika udruženja" nije iznet pred članove stručne grupe Udruženja profesora, nastavnika i ~~u~~ učitelja pripadamo i mi. Pitamo se, u čije je ime ~~potični~~ podnosio prijedlog? Da li u ime naše, ili u ime ostalih članova grupe, koji o svemu tome pojma nemaju?

Obavještavajući naslov o prednjem smatramo da je prijedlog o našoj školi neumjestan, kojeg treba odbaciti kao samovlastan i neodgovoran akt, tendenciozno ubačen od strane potpisnika, sa ciljem da naškodi ugledu ustanove u

kojoj radimo, za čiji napredak i afirmaciju ulažemo velike napore. Očekujemo intervenciju uprave Udruženja profesora, nastavnika i učitelja kod nadležnih savjeta, jer su ovim aktom pogaženi principi demokratičnosti u radu udruženja.

rije.

Što se dužnosti tiče, nastavnici su manje više podjednako opterećeni. Budući da je nedovoljan broj nastavnika, gotovo svi naši nastavnici imaju prekovremene sate u samoj školi, a tri od šest stalnih naših nastavnika imaju prekovremene sate i ispomažu u vinkovačkim osnovnim školama.

Moralni kvaliteti svih nastavnika su na dostojnoj visini a lišni njihov život je bespriječan. Uvijek i u svima kulturnim i političkim manifestacijama naši su nastavnici pružali svoju stručnu pomoć tako da se prisustvo škole i njenih nastavnika sejećalo u dovoljnoj mjeri u kulturnom životu Vinkovaca.

Radna disciplina nastavnika je na visini i drugačije ne može biti, jer je u školi rad poglavito individualan, pa nastojanja učenika su stoga usredsređena i vode uspjehu. Marljivošću svojom i ozbiljnim shvaćanjem svojih dužnosti naši su nastavnici od jedne neobligatne škole škole stvorili pravu školu i sa svima obilježjima jedne istinite škole.

Budući da je škola malog kapaciteta, može se samo o radu nastavičkog vijeća, koji je intenzivan. Razredna vijeća praktički ne postoje, jer naši učenici imaju svega dva premeta. Učenici se u našoj školi ustvari vrlo male zadržavaju? - svega 5 sati tjedno, ali je zato njihov domaći rad značajan, jer je nastava individualna i gotovo instruktivna. Niti jedan učenik ne može opstati u jednoj školi ovakve vrste koji kod kuće ne radi na svome instrumentu u početku jedan sat a kasnije i tri sata dnevno.

Rad sa školskim odborom odvija se prilično, a sa referatom za prosvjetu i sa savjetom za prosvjetu u kontaktu smo. Nismo ništa poduzeli bez znanja i odobrenja pomenutih organa.

Nastavnim sredstvima raspolažemo iako, zbog skrućenih budžetskih sredstava, ne svima.

Što se nastavnih metoda tiče, smatramo da smo na pravilnom putu, jer rijetko je koja godina prošla a da naši nastavnici nisu bili na seminarima, koje organizira republičke, ustvari općejugoslavenske udruženje muzički pedagoga.

Uspjeh zadovoljava, jer karakter škole ne dozvoljava labavost u radu bilo sa strane nastavnika ili učenika. Za niže razrede škole postoje takozvani kontrolni ispiti na polugodištu, a na kraju svake godine svi učenici škole polažu obavezne godišnje ispite.

Stručni rad se odvija u okviru nastavičkog zbora ili pojedinačno za odsjek za klavir, koji na našoj školi ima tri nastavnika.

Naši učenici su bez izuzetka ujedno i učenici općeobrazovnih škola u kojima se sve druge forme odgojnog i općeobrazovnog rada redovito primjenjuju.

Ne možemo preći preko toga a da ne spomenemo, da su naši učenici odlični i vrlo dobri učenici svojih matičnih općeobrazovnih škola, jer samo takvi mogu ispunjavati zahtjeve i obaveze dviju škola, redovite općeobrazovne i stručne muzičke.

U toku izlaganja propustio sam napomenuti da školovanje u školi za osnovno muzičko obrazovanje traje u odsjecima za klavir i violinu 7 godina, a u odjeljenju za duvačke instrumente, koje je za odrasle učenike, samo dvije godine. Školovanje je dugo, stručno i dosta naporno.

99 za klavir
15 " violinu
16 " duv. instrumente

Svega 130

Prof. Franjo Pokaz,
saradnik Zavoda za školstvo
Slavonski Brod

dne 10. januara 1961.

NARODNOM ODBORU KOTARA
Zavoda za školstvo

V i n k o v c i

Predmet: Izvještaj o pregledu
Škole za opć. muzičko
obrazovanje Vinkovci

Na poziv naslova pregledao sam informativno rad
vaše Muzičke škole dne 29. XII. 1960, a sutradan izvršio analizu
planova rada svih odsjeka i nastavnika kao i rasporeda sati, te
podnosim slijedeći izvještaj:

Na upraviteljom škole drugom Hadži-Manevom pretresao sam sve
probleme škole- nastave kao i materijalnog snabdjevanja.
Prostorije škole, instrumentarij potpuno zadovoljavaju kao i
materijalno snabdjevanje. Potrebna je samo akustička izolacija
nekih vrata.

Administracija, glavni imenici, dnevnici individualne nastave i
solfeggia te planovi rada sastavljeni su dobro i uređeno. Treba
jedino radi financijske kontrole saokružiti crvenom tintom ho-
norarne učenike klavira, koje upravitelj sporazumno sa nastavi-
com odredi i to posljednja dva do četiri u grupi kod nastavnice
Metz i Ulrich. Zatim nije jasno kod nastavnice Metz, otkada vri-
jedi raspored II, jer je u I rasporedu imala 3 hon. sata, a u
II rasp. 2 sata. Isto to vrijedi i za Zanić Katice, koja ima
4 hon. sata.

Skrenuo sam pažnju upravitelju, da usmjeri rad škole, kako bi što
više učestvovala u kulturnom-umjetničkom životu grada. Zato treba
planirati rad zbora uz sudjelovanje na završnoj priredbi, ta-
kodjer na svim proslavama sa prigodnim kompozicijama.

U II. semestru pristupiti organizaciji malog komornog orkestra
/gudači i klavir za sada/ te formirati grupe "samostalne muzičke
aktivnosti učenika" kroz manje radne grupe istog ili najbližih
razreda. Takav rad stvara kod učenika osjećaj odgovornosti i
snažnije aktivno učešće. Ukratko sam upoznao upravitelja sa re-
formom muzičkog odgoja, koji sam nacrt dobio na mišljenje, a ne-
ke prijedloge već dvije godine provodim u svojoj školi kao
na pr. Odsjek za "Opći muzički odgoj" kao glavni predmet.
Pozitivno je da je škola uvela duvači odsjek, koji je također
predviđen u reformi kao IV. odsjek.

Škola raspolaže sa sedam stručno-kvalificiranih nastavnika, koji
dobro rade. Nisam jedino upoznao još nastavnicu Pendić Blaženku
i Franca Alojzija.

Bio sam na satu Zanić Katice:

Početnički solfeggio radi svjesnu intonaciju sa grupom od 8
učenika od 7-9 god.

Nastavnica vlada potpuno materijom solfeggia i precizno isprav-
lja sve pogreške odmah kod djece. Artikulacija sata dobra.

Jedino je malo forsirala gradiva, jer je škola počela mjesec dana kasnije i drugo, što se je bojala, da će djeca gubiti još cijeli februar radi seminara nastavnika. Osim toga je pogrješka Udruženja muzičkih pedagoga Hrvatske, koji su podijelili razradjeni program prof. T. Adamića, a da nastavnici nisu dobili do danas ni udžbenik ni metodiku za taj program. Trebat će još utvrditi nekoje funkcije naročito : la i fa.

Ista je situacija u I. razr. solfeggia gdje su primjeri uzeti iz Matza, koji su primjeri preteški za djecu tog uzrasta, a plan i program izradjen prema T. Adamiću. Medjutim te će se stvari potpuno regulirati novi plan i program.

Od 18-19 h održao sam sa drugaricom Žanić metodska konferenciju iz solfeggia.

Od 16 - 18h posjetio sam sate individualne nastave i to:
Klavis - Metz Irena radila je sa učenicom Horvatić Melitom IV.r. muzičke, majka joj radnik, a vježba u školi. Učenica se dobro spremila za sat. Istotako je dobro spremna bila učenica I. razr. Filić Ksenija.

Kod Ulrich Gabrijele zatekao sam učenicu Crepić Nevenku, VI.r. muz., i IV.r. gimn., koja posjeduje svoj klavis, a slabo se spremila. Nastavnica je s krajnjim strpljenjem ispravljala pogrješke i ako je učenica - VI razr. muz., a imala je posebno naučiti svakom rukom.

Kod nastavnika violine Hanak Milivoja isto tako sam zatekao učenika Fici Josipa, uč. III razr. muz. i 7 razr. osn. šk., koji se slabo spremio. Učenik izjavljuje, da mu je otac zaposlen cijeli dan izvan Vinkovca, a sestra neprestano navija radio, pa ne može uopće vježbati.

Držim, da ova dva slučaja upućuju na problem vaše škole, kojeg sam kasnije uočio kod detaljnog pregleda statističkih podataka, a taj držim, da je u vezi s ovim:

Točno je, da su učenici preopterećeni polaskom dvije škole, pa pretrpanost nastavnih planova, zatim ukopčavanje učenika u matičnoj školi u razne vanškolske aktivnosti i zato je kod vas vidljiv problem : Osipanje učenika.
Violina: počet. 7, III r. 2, IV r. 1, V r. 0, VI razr. 0

Klavis: Počet. 26, III r. 12, IV r. 12, V razr. 1, VI razr. 7.

Držim, da se problem mora rješavati sa punim učešćem roditelja, nastavnika i dr., možda češći kontakti roditelja i nastavnika

Početkom mjeseca marta posjetit ću sve odsjake i odjeljenja solfeggia, pa ću onda moći dobiti detaljnu sliku problema vaše škole, koje treba sa strpljivošću i elastičnošću rješavati tako, da se već sada usvoje neke promjene iz novog plana i programa, da bi se pružila mogućnost većem broju djece da steknu muzičko obrazovanje, a da ih već iz II razreda ne napušta tako veliki broj.

Dostavlja se:

1. Narodni odbor Kotara Vinkovci
2. Školi za osn. muz. obraz.

SARADNIK ZAVODA ZA ŠKOLSTVO
/prof. Franjo Pokaz/

Prof. Franjo Pokaz

Referat upravitelja Škole za osnovno muzičko obrazovanje,
na savjetovanju /prvom/ u Zavedu za školske kotara Vinkovci, održanom 19.
siječnja 1960.g.

Niša muzička škola u Vinkovcima, koja po najnovijem nosi naziv
"Škola za osnovno muzičko obrazovanje, jedina je umjetnička škola na području
vinkovačkog kotara.

Počela je s radom u rujnu 1948. godine, XXXX pa je ova školska
godina dvanaesta u životu njenom.

Prije samog izlaganja o radu škole smatram potrebnim da iznesem
neke podatke o broju muzičkih škola u Jugoslaviji i njihovom rasporedu
po republikama.

Najviše muzičkih škola ima N.R. Slovenija - 47, zatim N.R. Srbija
46, a N.R. Hrvatska ima svega 20, i t.d. Ne mogu preći preko toga a da ne spomenem
da muzičku školu ima na primjer Derventa, mjesto sa vrlo malo kulturne tradicije
ili na primjer Domžale ili Sežana u Sloveniji, kao što ne mogu preći preko toga
da spomenem, da Požega, koja je prije nekoliko godina proslavila 250- godišnjicu
gimnazije, isto kao i grad s tradicijom i industrijski razvijeni Vukovar, do
danas nisu otvorili svoju muzičku školu.

Ovi podatci bili su potrebni, u sastavu su XXXXX današnjeg dnev-
nog reda i programa. Prosvjetne vlasti N.R. Hrvatske pridržavale su se preporuka
o uslovima koje gradovi ispunjavaju u pogledu kriterija kod otvaranja muzičkih
škola. Da bi se, prema preporuci bivšeg Ministarstva za kulturu N.R. Hrvatske,
mogla otvoriti u jednom mjestu muzička škola potrebni su bili slijedeći uslovi:
XXXX Da postoji za te svrhe odgovarajuća školska zgrada, da ima inventar i instru-
mente i da ima potreban broj nastavnika. Sve ove uslove naša škola je ispunjava-
la, pa je stoga njezin daljnji rad bio odobren.

Škola za osnovno muzičko obrazovanje u Vinkovcima smještena je
u zgradu negdašnje srpske konfesionalne škole. U stvari, budući da je u toj zgradi
i prije bila škola, možemo slobodno reći da naša škola ima svoju vlastitu zgra-
du. Ova zgrada će po zakonu o nacionalizaciji biti nacionalizirana.

Što se instrumenata tiče, možemo reći da u odnosu na druge muzičke
škole u našoj republici, instrumenata za rad i drugog namještaja imamo u dovolj-
noj mjeri, premda još ne onoliko i po kvaliteti onakve kakvi bi trebali biti. Ali
u tome svi hramljemo.

Kako stvar stoji s nastavnicima: Stalnih nastavnika imamo 6 i jed-
nog honorarnog. Budući da je naša škola samo osnovna, naši nastavnici odgovaraju
potrebama iste, jer niti jedan od sedam nastavnika nije bez srednje škole. Od
7 nastavnika 5 imaju XXXXXXX srednje stručno muzičko obrazovanje, a dva su nas-
tavnika sa srednjim općim obrazovanjem i sa dugogodišnjem pedagoškom muzičkom
praksom.

Škola radi po pravilniku i programu koji je donet godine 1948 na
Bledu. U izradi programa sudjelevala je 30 naših najeminentnijih profesora sred-
njih muzičkih škola i muzičkih akademija iz Zagreba, Beograda i Ljubljane. Ovi
programi su odobreni od strane bivšeg Ministarstva za kulturu N.R. Hrvatske.

Škola ima tri odsjeka: za klavir, za violinu i za duvačke instrumente.
Svi učenici obavežno pohađaju teoretsku nastavu i zborne pjevanje, kako je to
već planom i programom predviđeno. U programu je predviđeno i odjeljenje za
violenčelo, ali ovo odjeljenje nismo zbog nedostatka nastavnika do sada mogli
otvoriti. Nastavnici za ovaj instrumenat su rijetki i jedva li njih imaju sred-
nje muzičke škole u razvijenijim gradovima.

Škola radi u dva turnusa prema tome kako su učenici slobodni, tako
da svi učenici općeobrazovnih škola XXXXXX i škole učenika u privredi imaju
mogućnosti pohađanja muzičke škole.

Godišnji planovi i po mjesecima i tjednima na školi imaju nastav-
nici teoretske nastave. Za individualnu nastavu, to jest za nastavu na instrumen-
tu rad se odvija u okviru godišnjih programa i planova. Tu nam najveću poteškoću
stvara to, što su učenici na primjer prvoga razreda dobi od 8 do 12 godina. Stari-
ji će učenici svakako lakše svladavati svoje gradivo i mlađi teže i stoga spo-

rije.

Što se dužnosti tiče, nastavnici su manje više podjednako opterećeni. Budući da je nedovoljan broj nastavnika, gotovo svi naši nastavnici imaju prekovremene ~~XXXXXXX~~ sate u samoj školi, a tri od šest stalnih naših nastavnika imaju prekovremene sate i ispomažu u vinkovačkim osnovnim školama.

Moralni kvaliteti svih nastavnika su na dostojnoj visini a lišni njihov život je besprijekoran. Uvijek i u svima kulturnim i političkim manifestacijama naši su nastavnici pružali svoju stručnu pomoć tako da se prisustvo škole i njenih nastavnika sejećalo u dovoljnoj mjeri u kulturnom životu Vinkovaca.

Radna disciplina nastavnika je na visini i drugačije ne može biti, jer je u školi rad poglavito individualan, pa nastojanja učenika su stoga usredsređena i vode uspjehu. Marljivošću svojom i ozbiljnim shvaćanjem svojih dužnosti naši su nastavnici od jedne neobligatne škole škole stvorili ~~XXXXX~~ pravu školu i sa svima obilježjima jedne istinite škole.

Budući da je škola malog kapaciteta, može se ~~samo~~ govoriti samo o radu nastavničkog vijeća, koji je intenzivan. Razredna vijeća praktički ne postoje, jer naši učenici imaju svega dva predmeta. Učenici se u našoj školi ~~se~~ ustvari vrlo malo zadržavaju? - svega 5 sati tjedno, ali je zato njihov domaći rad značajan, jer je nastava individualna i gotovo instruktivna. Niti jedan učenik ne može opstati u jednoj školi ovakove vrste koji kod kuće ne radi na svome instrumentu u početku jedan sat a kasnije i tri sata dnevno.

Rad sa školskim odborom odvija se prilično, a sa referatom za prosvjetu i sa savjetom za prosvjetu u kontaktu smo. Nismo ništa poduzeli bez znanja i odobrenja pomenutih organa.

Nastavnim sredstvima raspolažemo iako, zbog ~~XXXXXXX~~ skučenih budžetskih sredstvima, ne svima.

Što se nastavnih metoda tiče, smatramo da smo na pravilnom putu, jer rijetko je koja godina prošla a da naši nastavnici nisu bili na seminarima, koje organizira republičko, ustvari općejugoslavensko udruženje muzički pedagoga.

Uspjeh zadovoljava, jer karakter škole ne dozvoljava labavost u radu bilo sa strane nastavnika ili učenika. Za niže razrede škole postoje takozvani kontrolni ispiti na polugodištu, a na kraju svake godine svi učenici škole polažu obavezne godišnje ispite.

Stručni rad se odvija u okviru nastavničkog zbora ili pojedinačno za odsjek za klavir, koji na našoj školi ima tri nastavnika.

Naši učenici su bez izuzetka ujedno i učenici općeobrazovnih škola u kojima se sve druge forme odgojnog i općeobrazovnog rada redovito primjenjuju.

Ne možemo preći preko toga a da ne spomenemo, da su naši učenici odlični i vrlo dobri učenici svojih matičnih općeobrazovnih škola, jer samo takvi mogu ispunjavati zahtjeve i obaveze dviju škola, redovite općeobrazovne i stručne muzičke.

U toku izlaganja propustio sam napomenuti da ~~XXXXXX~~ školovanje u školi za osnovne muzičke obrazovanje traje u odsjecima za klavir i violinu 7 godina, a u odjeljenju za duvačke instrumente, koje je za odrasle učenike, samo dvije godine. Školovanje je dugo, stručno i dosta naporno.

99 za klavir

15 " violinu

16 " duv. instrumente

Svega 130

Slavonski Brod, 17.VI-1961

Cijenjeni druže Hadži-Manev!

Na Vaš list od 16.o.mj. mogu Vam odgovoriti slijedeće:

Ja sam sudjelovao ove godine u dva navrata o planu i programu reforme muzičkih škola i dao svoje mišljenje. U planuⁱ programu što sam ga primio od Saveznog izvršnog vijeća, kojeg sam sa mojim referatom morao vratiti važno je bilo ovo:

Status Škole za osnovno muzičko obrazovanje je tamo točno definiran, da je ona umjetnička stručna škola /niža/ i da je ona preduslov za studij na srednjim i visokim školama.

Prema tome ona nije neke dječje zabavište za gospodsku djecu, kako to neki neupućeni lupetaju.

Drugo. U tom planu je predviđeno, da bi se uvela neka vrst školarine iz razloga što veći dio djece ne posvećuje se struci.

Ja sam predložio, da bi Izvršno vijeće donijelo neku formulu, po kojoj bi se ta tkzv. "školarina", a koja je po Ustavu zabranjena, ipak naplaćivala ali u vrlo ograničenom rasponu, koji bi raspon trebalo donijeti Izvršno vijeće, da se ne načini nepopravljiva pogreška, da zatvorimo Niže muzičke škole, odnosno, da zaista dobijemo u njih jedan mali broj djece, koja su problematično nadarjena, za koje bi roditelji mogli plaćati školarinu. Dakle ta školarina je dvosjekli mač. Također sam napomenuo, da je i do sada plaćan doprinos roditelja, koji se je upotrebio za uzdržavanje instrumentarija i nabavu novih audio-vizuelnih sredstava. S istom logikom morala bi se plaćati školarina u gimnaziji, tim prije što ona nije stručna škola, a i tamo ne idu učenici 100% na daljnje studije nego se uvlače u kancelarije kao nadripisari, a plaćeni su kao da su svršili srednju Ekonomsku školu.

Takodjer sam spomenuo, da Muzičke škole ustvari vrše važnu ulogu u ostvarenju plana i programa današnje osnovne škole, jer su učenici Muzičke škole u stvari grupe osnovne škole za slobodne aktivnosti, pa one pridonose ostvarenju današnjeg muzičkog odgoja, kojega osnovne škole neće moći još mnogo vremena ostvariti, jer nemaju stručne kadrove kako je to u planu i programu istaknuto. Dakle Muzičku školu treba promatrati iz tog aspekta da ona okuplja djecu iz svih osnovnih škola gdje ona dobivaju muzičko obrazovanje, koje predviđa ~~naš~~ nastavni plan današnje osnovne škole, a koje kadrovi Muzičke škole ostvaravaju tako na visokom nivou, da mi ne zastajemo za najnaprednijim inozemnim pedagozima. Treba naći bezuvjetno jedan kompromis, a bit će bezuvjetno potrebna intervencija Savjeta za prosvjetu NRH.

Ja ću upoznati s Vašom situacijom i prof. Rakijaš-a koji dolazi k nama 22. o. mj. na ispite, da tu stvar prenese nadležnima u Zagreb. I ako on napušta svoj položaj u Zavodu za školstvo u NRH, jer je postao profesor VPŠ-a, ipak je on ostao član komisije za reformu Muzičkog školstva, koja je još u diskusiji, pa skrenite pažnju nadležnim drugovima, da ne donesu na svoju ruku odluke, koje nebi bile u skladu s novom reformom Muzičkih škola kao i njihovom društvenom ulogom.

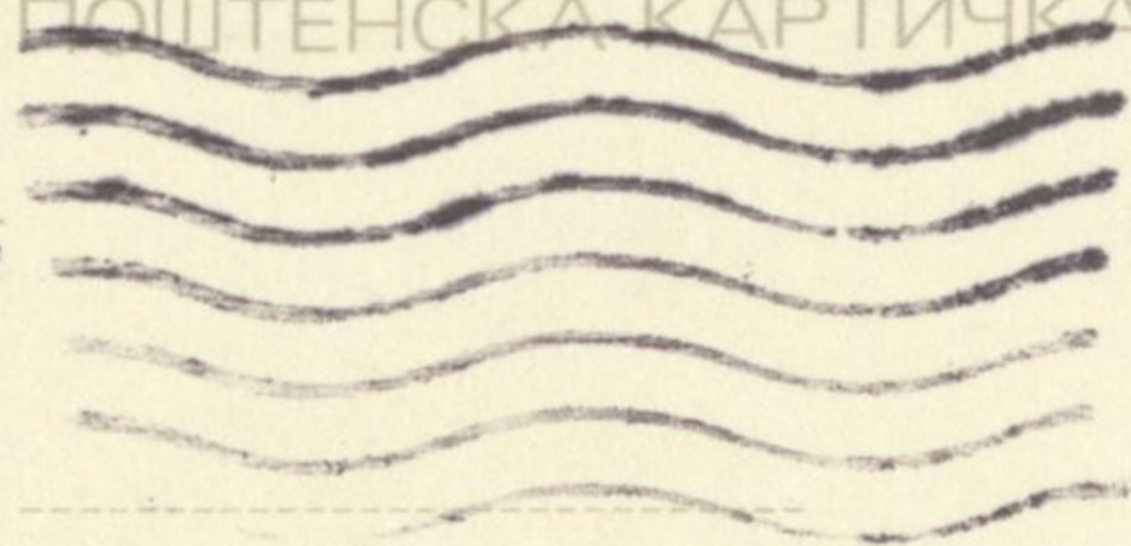
Skrećem Vam takodjer pažnju, da pročitate na tom sastanku Službene novine FNRJ br. 53 od 31. XII-1960 gdje se govori o finaciranju školstva i to član 2 i član 77.

Molim Vas da me informirate o rezultatima sastanka i to odmah, da mogu prenijeti prof. Rakijašu.

Drugarski Vas pozdravlja

Frano Petković

ДОПИСНИЦА-DOPISNICA
ПОШТЕНСКА КАРТИЧКА

OSNOVNA MUZIČKA ŠKOLA

VINKOVCI

Najljepše si zahvalujem na poslu
povodom poslane 20-godišnjice naše
škole, ali zbog obaveza na fakultetu
nisam u mogućnosti da prisustvujem
poslan.

Želim Vam mnogo uspjeha u daljnjem
radu.

Dragica Hofman

ДОПИСНИЦА-DOPISNICA
ПОШТЕНСКА КАРТИЧКА

Основна

музичка škola

Vinkovci

Много брзо направи и одато
нам и брзице преписи.

Милоша Јовић - Јовић

Slav. Narod, 3. VI. 1969.

Najžejši zahvaljujem se vsem na priložnosti jubileja
ljudske šole, kar nekdajnji tak prisustvovala bih
koncertnim & radostim & posebnim interesom, no zaradi
zbog svojih obveznosti ne morem da se polakšem.

Govorim jubileja delni da so tudi strane upoštevni
iskrom šolstva, a vsem izrednim programom
najbolje želji za uspeh!

Izdajno posrežem, vse članove nastavnih zbora
in poslabšanje izraz šolanja sicerjnom direktor
Kada: huanu, koji vime jubileja tabo običajna jed-
nako radostje rada posrežem svoj školi, koji nas je

N A S L O V N A S T R A N A

M U Z I Č K A Š K O L A

V I N K O V C I

/ K L I Š E L I R A ili VIOLINSKI KLJUČ/

1948/49.

1968/69.

DRUGA STRANICA

PROGRAM PROSLAVE

1. Koncert bivših učenika Muzičke škole.
 2. Koncert učenika Muzičke škole.
-

TREĆA STRANICA

DVADESET GODINA

MUZIČKE ŠKOLE U VINKOVcima

ČETVRTA I PETA STRANICA

Program 4.VI i 5.VI 1969. /Prema prilogu/

IZ POVIJESTI MUZIČKE ŠKOLE U VINKOVcima

Inicijativu za otvaranje škole dali su povjerenik za prosvjetu i kulturu Gradskog narodnog odbora Vinkovci Šadura Liza učitelj i Hadži-Manev Dimitrije nastavnik muzike na Gimnaziji u Vinkovcima.

U rujnu 1948. objavljen je prijemni ispit i od 120 prijavljenih komisija je odabrala najtalentiranije. Upisano je 105 učenika.

Prva zgrada u kojoj je škola bila smještena u ranijim stambenim prostorijama u Lenjinovoj ulici broj 6.

Školska godina 1948/49. Nastava se odvijala redovno po nastavnom planu i programu nižih muzičkih škola, pod vođstvom petorice nastavnika: Dimitrije Hadži-Maneva kao direktora, te nastavnika Žarković Kornelije i Berković Ivane za klavir, Františka Horški za violinu i Balića Rudolfa za harmoniku. Rezred je završilo 79 učenika.

U mjesecu travnju 1949. god. održana je prva interna priredba učenika.

Škola je djelovala pod nazivom Gradska muzička škola Vinkovci i imala je odjele: za klavir, violinu, solo-pjevanje i harmoniku.

Školske godine 1949/50 zatvara se odjel za harmoniku. Upisano je 93 učenika, sa kojima je radilo pet nastavnika. Škola je tada raspolagala sa 5 radnih prostorija i 3 klavira. Troškove izdržavanja škole snosio je u potpunosti Gradski narodni odbor Vinkovci.

Te godine škola mijenja naziv u Niža muzička škola Vinkovci.

Školske godine 1950/51. u školu se upisalo 106 učenika, a predavalo je šest nastavnika. Jedna učenica škole otišla je na daljnje školovanje u Zagreb i s uspjehom položila prijemni ispit za teoretsko-nastavnički odsjek. Otvoren je duhaći odjel, kojeg vodi honorarni nastavnik Josip Štaubringer, penzionirani vojni kapelnik. 25. svibnja 1951. škola je dala svoju prvu javnu priredbu u Narodnom kazalištu Vinkovci.

Školske godine 1951/52. upisano je 64 učenika, a predavalo je četiri nastavnika. Te godine škola seli u Istarsku ulicu bb. Zajedno s njom seli i Pjevačko društvo "Vladimir Nazor", koje svoje redovne probe održava u prostorijama škole.

Školske godine 1952/53. upisano je 74 učenika, a nastavu je vodilo četiri nastavnika. Otvoren je početnički razred, a ukinut odjel za solo-pjevanje.

Školske godine 1953/54. upisalo se 96 učenika, a radilo je četiri nastavnika. Te godine dolazi na školu kao stalni nastavnik klavira Ulrich Gabrijela. Iste godine umirovljen je Balijski Rudolf, a violinski odjel preuzima Jovanović Antođije, učitelj.

U jesen 1953. godine škola treći put seli i to u zgradu u kojoj se još i danas nalazi u Istarsku ulicu broj 3.

Školske godine 1954/55. otvoren je tečaj za balet, kojeg vodi Stjepan Suhy koreograf baleta Opere u Osijeku. Učenika ima 134, a nastavnika pet.

U lipnju 1954. godine prva generacija učenika završila je Nižu muzičku školu.

Školske godine 1955/56. upisalo se 100 učenika, sa kojima je radilo šest nastavnika. Na školu dolazi nastavnik Žanić Katica, koju je stipendirao Gradski narodni odbor Vinkovci. Ona preuzima teoretsku nastavu.

Školske godine 1956/57. škola je imala 85 učenika i šest nastavnika. Te godine uz pomoć Narodnog odbora općine Vinkovci izvršena je adaptacija škole, kojom se dobiva jedna veća prostorija za rad školskog ~~muškog~~ zbora i Gradskog pjevačkog društva "Josip Kozarac". Iste godine prestaje radom tečaj za balet.

Školske godine 1957/58. upisalo se ukupno 120 učenika, sa kojima je radilo šest nastavnika. Škola je povećala svoju zbirku gudaćih i duhaćih instrumenata povoljnom kupovinom od Vojne muzičke škole u Vukovaru.

Školske godine 1958/59. upisano je 122 učenika, a radi sedam nastavnika. Te godine počinje na školi honorarno raditi i prof. Janošić Zdenka.

26.V 1959. održan je jubilarni koncert povodom 10-godišnjice rada, uz sudjelovanje bivških i tadašnjih djaka.

Školske godine 1959/60. škola mijenja nazivu Škola za osnovno muzičko obrazovanje Vinkovci. Učenika ima 138, a nastavnika sedam. Na školu su došli novi nastavnici: Franc Alojzije za duhaće instrumente i Pendić Blaženka za klavir.

Školske godine 1960/61. prestaje raditi dugogodišnja nastavnica klavira Berković Ivana, a na njeno mjesto dolazi Metz Irena, nekadašnji djak ove škole. Violinski odjel od Jovanović Antonija preuzima Hanak Milivoj. Te je godine upisano 123 učenika, a radi sedam nastavnika.

Školske godine 1961/62. dolazi za stalnog nastavnika prof. Zdenka Janošić. Upisano je 102 učenika, a nastavnika je sedam. Zbog daljnjeg usavršavanja sa škole odlaze Hanak Milivoj na Akademiju u Zagreb i Franc Alojzije na Višu pedagošku školu u Zagreb. Violinski odjel preuzima Meden Miroslav umirovljeni nastavnik Vojne muzičke škole, a duhaći odjel preuzima Lener Alojz redovni nastavnik Vojne muzičke škole u Vukovaru.

Školske godine 1962/63. otvara se odjel za harmoniku, kojeg vodi honorarno nastavnik Loos Franjo umirovljeni nastavnik Vojne muzičke škole. Upisano je 147 učenika, a nastavnika je osam. Te godine kupljena je prva školska harmonika i nabavljen Orffov instrumentarij.

Školske godine 1963/64. nastava se odvija prema novom nastavnom planu i programu reformirane muzičke škole u SRH. Ukinuta se početnički razred. Upisano je 115 učenika, a nastavnika je osam. Kupljen je klavir marke R. Stelzhammer i harmonika od 120 basova.

Školske godine 1964/65. ponovo se otvara tečaj za balet, kojeg vodi Matilda Tudaković članica baleta Opere u Psijeku. Uvodi se muzičko zabavište. Na školu dolazi Šćepanović Zvonko nekadašnji djak škole i preuzima nastavu harmonike. Kupljen je još jedan klavir marke Oeser. Učenika je 150, a nastavnika osam.

Školske godine 1965/66. otvoren je odjel za klasičnu gitaru. Kupljena je jedna gitara, dvije harmonike i gramafon. Upisalo se 118 učenika, a radilo je osam nastavnika. Radi pomanjkanja školskog prostora školi je dodijeljena zgrada u istoj ulici.

Školske godine 1966/67. upisano je 142 učenika, a nastavnika je osam.

Školske godine 1967/68. kupljen je još jedna harmonika sa 80 basova. Upisano je 136 učenika, a radi osam nastavnika.

Školske godine 1968/69. upisano je 182 učenika, a nastavnika ima osam. Nabavljena je još jedna harmonika od 60 basova.

Nastavnici koji najduže djeluju na ovoj školi su: Hadži-Manev Dimitrije /od 1948.god/, Ulrich Gabrijela /od 1953.god/, Žanić Katica /od 1955.god/.

Kroz našu školu do danas je prošlo 2.452 učenika. Od svršenih učenika niže muzičke škole 8 su nastavili na srednjoj muzičkoj školi u Osijeku, 5 na VPŠ u Zagrebu, 2 na Akademiji u Zagrebu i 2 na Akademiji u Beogradu.

Muzička škola u Vinkovcima posjeduje slijedeći nastavni muzički inventar: 7 klavira, 1 čelo, 1 viola, 5 violina, 8 klarineta, 1 oboa, 2 roga, 2 trombona, 3 trube, 6 harmonika, magnetofon, gramofon, Orffov instrumentarij, malu diskoteku i knjižnicu. Škola sada raspolaze sa 9 učionica i 1 uredskom prostorijom.

NA PREDZADNJOJ STRANI OMOTA

KOLEKTIV MUZIČKE ŠKOLE U VINKOVcima U JUBILARNOJ GODINI

Direktor: Hadži-Manev Dimitrije

Stalni nastavnici: Ulrich Gabrijela, klavir, Janoši Zdenka, klavir,
Metz Irena, klavir.

Šćepanović Zvonko, violina, harmonika, gitara.

Žanić Katica, teoretski predmeti.

Honorarni nastavnici: Fejer Viktor, klarinet,

Tudaković Matilda, koreograf baleta.

Administrativni službenik: Brodšnajder Anton.

Pomoćni službenik: Sulić Zora.

E L E M E N T I

za utvrđjivanje potrebnih sredstava za Osnovnu muzičku školu Vinkovci za 1971. godinu, sastavljen u školi u prisutnosti direktora i tajnika škole te prosvjetnog savjetnika Meštrović Mirka. Uvid u poslovanje i obračun izvršeni su dne 13. XII 1971. g. Poslove oko utvrđjivanja potreba provodi Grgec, Aleksandar, ecc Zavoda za prosvjetu Vinkovci, a u cilju upoznavanja Izvršnog odbora Zajednice za financiranje osnovnog obrazovanja Vinkovci.

I - Opći podaci

Muzička škola izvodi svoje programske zadatke sa 122 učenika razvrstanih u pet odjela, a u dobnoj strukturi s učenicima od I - VIII razreda osnovne škole. Nastavni plan predviđa izvođenje programa od 4 sata tjedno ili ukupno godišnje 140 sati od kojih 50 % otpada na teorijski dio, a preostalih 50 % na praktični dio nastave. Teorijska nastava izvodi se sa učenicima od I do VI razreda po redovnom nastavnom programu nižih škola, a za VII i VIII razred nastava se tretira produžnom kao dio nastave srednjeg stupnja obrazovanja.

II - Kadrovi

U školi je zaposleno slijedeće osoblje:

1. Žanić Katica, direktor ustanove, nastavnik sa 16 godina radnog iskustva;
2. Janošić Zdenka, profesor sa 14 godina radnog iskustva;
3. Ulrich Gabrijela, nastavnik sa 18 godina radnog iskustva;
4. Šćepanović Zvonko, nastavnik sa 9 godine radnog iskustva;
5. Metz Irena, stručni učitelj sa 16 godina radnog iskustva;
6. Brdar Zlata, stručni učitelj bez stručnog ispita;
7. Zarić Đuro, stručni učitelj, dopunski rad;
8. Administrativni radnik sa 4 satnim radnim vremenom;

9. Pomoćni službenik

III - Nastavni plan

Život i rad škole izvodi se kroz slijedeće oblike:

a) Teorijska nastava obuhvaća sve učenike I - VI razreda. Nastava se izvodi sa I razredom u dva odjeljenja, a ostali razredi tretiraju se kao samostalna odjeljenja. Nastavni sat traje 45 minuta.

b) Praktična nastava izvodi se individualno, a nastavni sat traje 30 minuta osim na odjelu gitare gdje traje 15 minuta po učeniku.

c) Orkestriranje se izvodi grupno s nastavom u trajanju od 45 minuta.

d) Zborno pjevanje se izvodi grupno s nastavom koja traje po 45 minuta.

IV - Radno vrijeme nastavnika

Radno vrijeme nastavnog osoblja sadrži 22 nastavna sata tjedno (po 45 min), a ostatak do 42 sata pretpostavlja potrebno radno vrijeme za pripremanje nastavnika i ostale poslove vezane uz nastavu. Kod nastavnika koji izvode praktičnu nastavu isključivo u praktičnom dijelu iskorištenje radnog vremena prati se svodjenjem na uvjetni nastavni sat u trajanju od 45 minuta. Pregledom u raspored rada i radnog vremena utvrđeno je da se nastavni proces odvija u uvjetnim satima kako slijedi:

Prezime i ime nastavnika	Predmet	-	odjel sati	Ukupno sati tjedno
1. Janoši Zdenka	klavir	24,00	sata	29,25
	harmonika	5,25	"	
2. Ubrich Gabrijela	klavir	18,25	"	34,75
	harmonika	16,50	"	
3. Šćepanović Zvonko	harmonika (viol.)	16,00	"	31,00
	gitara	13,00	"	
	orkestar	2,00	"	

4. Metz Irena	klavir	20,00	sati	
	harmonika	4,25	"	24,25
5. Brdar Zlata	solfego	16,00	"	
	harmonika	16,00	"	32,00
6. Žanić Katica	solfeggio	2,00	"	
	harmonika	6,65	"	8,65
7. Zarić Đuro (hon. pred)	flauta	5,25	"	
	zbor	2,00	"	7,25
Sveukupno sati				167,15

Napomena: Uvjetno utvrđen broj sati temelji se na reduciranom nastavnom planu.

Izlučivanje nastave koju izvodi direktor škole utvrđuje se slijedeće:

- ukupna količina rada	167,15 sati
- dio nastave koju izvodi direktor	8,65 "
- ostaje na diobu za nastavnike	158,50 "

Preostala količina rada od 158,50 nastavnih sati tjedno uz opterećenje od 22 nastavna sata po radniku pretpostavlja se da je na školi potrebno ukupno 7,2 radnika, a sa direktorom svega 8,2 radnika.

V - Obračun potrebnih sredstava

Utvrđena sredstva financijskim planom Zajednice za 1971. godinu za financiranje muzičke škole iznose din. 196.000,-

Financiranje muzičke škole za period I - VIII mj. dijelom financijskog plana (analogno predškolskom odgoju) 130.667,-

Potrebna financijska sredstva za razdoblje IX - XII sadrže:

a) Osobni dohoci bruto

- profesor	1 X 1.600	X 4 x 1,57	=	10.048
- nastavnik	3 X 1.450	X 4 X 1,57	=	27.318
- str. učitelj	2 X 1.300	X 4 X 1,57	=	16.328
- tajnik	1 X 750	X 4 X 1,57	=	4.710
- pomoćni službenik	1 X 800	X 4 X 1,57	=	5.024
- honorarni	2 X 1.500	X 4 X 1,57	=	18.850
Ukupno:	10	X 4 X 1,57	=	78.268,- din.

Dodaci za rukovodjenje $250 \times 4 \times 1,57 = 1.570,- \text{ din.}$
Dodaci za staž: $16 + 14 + 18 + 9 + 16 + 10 \text{ g.} =$
 $= 83 \text{ g.} \times 40 \times 1,57 = 5.212,-$
Svega: 86.050,-

b) Materijalni troškovi poslovanja i amortizacija
prema zahtjevu škole za 1971. godinu (*amort. 350.000 mater. 230.000 za inventar 275 9.293,-*)
 $1/3 \text{ od din. } 27.880,00 = 9.293$

c) Fondovi
600 din. po stalno zaposlenom radniku
 $= 8 \times 600 = 4.800,-$

SVEUKUPNO: 100.143,-

VI - Participacija roditelja

Pregledom u evidencije škole ustanovljeno je da se od učenika prikupljaju sredstva na ime participacije snošenja troškova ustanove. Za mjesec rujan 1971. sakupljeno je:

od 34 učenika	po din	80,00	=	2.720,-	din.
" 46	"	70,00	=	3.220,-	"
" 9	"	60,00	=	540,-	"
" 24	"	50,00	=	12.00,-	"
" 4	"	40,00	=	1,60,-	"
" 5	"	20,00	=	1.00,-	"

Ukupno: 7.940,- din.

Za razdoblje od IX do 31. XII 1971. škola bi trebala prikupiti na ime participacije roditelja din 31.760,-

R E K A P I T U L A C I J A

1. Potrebe sredstava 1. IX do 31. XII	= 100.143,- din.
2. Dio potreba pokriven participacijom rodit.	= 31.960,- "
3. Dio koji bi trebalo financirati Zajednica	= 68.183,- "
4. Razlika preko iznosa iz finan. plana Zajednice	= 2.850,- "
5. Osigurano finansijskim planom Zajednice	= 65.333,- "

Sastavio

A. Grgec

*Muz. škola ne daje nikakvu kvalifikaciju! Da se to riješi!
Povišenje standarda muz. kulture - za to se stvaraju osnovne škole.
Japanci ne financiraju, već sufinanciraju.*

Kod školarine da nastao, vode političku naplaćivanje.

*Nas predstavlja Zajednica
financ.*

1/ Muzičko školstvo je integralni dio obrazovnog sustava u nas. Ono je osnovica muzičke kulture i prema tome ako društvo želi muzičku kulturu mora imati i muzičko školstvo.

2/ Za razliku od drugih obrazovnih područja muzičko obrazovanje je čvrsto povezano u vertikali, svi viši stupnjevi su organski uvjetovani apsolviranjem nižih stupnjeva i logičan su nastavak na niže stupnjeve. Prema tome pitanje osnovnog, srednjeg i visokog stupnja muzičkog obrazovanja ne može se promatrati i tretirati izolirano jedno od drugoga. Unatoč tomu u nas je muzičkom školstvu nametnuta podjela na tri horizontalno tretirana stupnja kako bi time bilo /formalno i formalistički/ udovoljeno općem konceptu rangiranja obrazovanja.

3/ Muzičko obrazovanje mora od samog početka biti stručno usmjereno i premda nema mogućnosti egzaktnog utvrđivanja kapaciteta muzikalnosti na osnovu koje bi kod malog djeteta sa sigurnošću moglo biti konstatirano da će moći do kraja udovoljiti zahtjevima obrazovanja i postati profesionalni muzičar, školovanje već od samog početka mora biti tako usmjereno kao da će to doista postati.

4/ U nas nema organiziranog traženja i pronalaženja djece posebno nadarene za muziku radi usmjeravanja prema muzici kao profesiji. Početak muzičkog obrazovanja u muzičkim školama rezultat je redovito inicijative roditelja. To se odražuje u obuhvatu učenika, socijalnom sastavu, selekciji i sl.

5/ Muzičke škole postoje samo u većim središtima. Za učenje muzike potrebne su i neke materijalne pretpostavke /instrumenti/.

6/ Zbog obaveze sve djece da pohađaju osnovnu školu i zbog toga što samo neka od njih istovremeno pohađaju i muzičku školu stvorena je psihoza privilegija.

7/ Budući da "zakon" ne obavezuje sticanje obrazovanja preko onog što ga pruža osnovna škola stvoreno je shvaćanje kako je muzičko obrazovanje privatna stvar, a ne društvena potreba. Zbog toga je muzičko školstvo redovito bilo "zadnja rupa na svirali" brige društva. To se posebno odrazilo u društvenom i materijalnom položaju muzičkog školstva.

*Muz. škol. je stručno školstvo.
Treba konstatirati da je
već jednom*

- a) Ako se hoće povisiti standard
muzičke kulture mora se i u školi
- b) da su nam većina nastav. muz. odgoja na području
Grada i općine prošla kroz njih.
- c) da još nemamo dovoljno nastav. muz. odgoja niti
muzičara (mogućimo viol. i balerine)
- d) Sudjelajemo na svim^{2/} kult. pol. MANIFESTAC.

8/ Budući da položaj muzičkog školstva u nas nije zakonski normiran /uredba iz 1947. već je davno postala neaktuelna/, ono je prepušteno razumijevanju i "razumijevanju", što se podjednako odražuje u financiranju i u stvaranju drugih društvenih i materijalnih pretpostavki za njegovo uspješno funkcioniranje /zgrade, oprema, usklađivanje obaveza djece u osnovnoj i muzičkoj školi prvog stupnja i sl./.

Slobodno arhiv
proštenici

9/ Zbog toga što njegov položaj nije društveno normiran osnovno muzičko školstvo egzistira kao nešto "divlje" u našem obrazovnom sustavu, izloženo svim nedaćama koje iz takvog položaja mogu proisteći.

10/ Zbog svega toga potrebna je široka društvena rasprava i akcija kako bi položaj muzičkog školstva u nas konačno bio reguliran, društveno verificiran i zakonski normiran.

Posto smo već dobili prednacrt zakona o financ. osv. muz. šk.

1) Nadam se, da će do godine izći Zakon o osnov. muz. školstvu, pa više nećemo biti prepušteni nerazumijevanju

direktora Zajed. za fin. ~~U nas~~ Nastav. škole imaju loše iskustvo sa Zajednicom. — Irikazivalo nas se

kao škole kakoj idu djeca roditelja s visokim primanjima

to da mi tražimo novac namijenjen obaveznom osnov. školstvu. Mislim, da je to čisto Demagoški. Nakon potvrdi novac, pa

krivym baci na muz. školu, mislim, da je cifra

koj bi trebala muz. škola za svoju djelatnost jako

malu i ako ju podijelimo na 23 osnov. škole jako malo bi

dobila svaka škola. Stopa (5:5)

2) Danas ujutro danom naša susjedna općina Zupanja dobiva svoju samostalnu muz. školu. Mi se radujemo zajedno s njima, što su ~~našli~~ otkrili našu

na razumijevanje kod svoje Zajed. za financ. i što

postoji raspoloženje za muz. školu. I god. su bili naše

predst. odgojke, jer nisu imali nastavnika. Sad su konačno

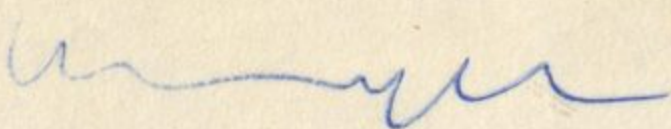
dobili i nastav. i zgradu i postali samostalnom muz. škola. ^{oni} Zbog mi nakon 25 god. treba da zatvorimo školu ako se ne nađe sredstva.

čl. 7 Odluke o osnovama i mjerilima za
(stav 3.) raspoređivanje nastava (nabjezanje mjerila
npr. na republičkom, suverena i ~~ostala~~
~~nastava~~)

Traniti:

Da se u čl. 12 Odluke mere specifičnosti
rada ludičke škole; koji uključuju veći troškovi.

- potreba individualnog rada s polaznicima
- novi sudžaji u programu koji uključuju
dostizavanje nastavnika / za gitaru, harmoniku
itd.
- povećavati troškovi javnih nastupa (npr.
nivo nastupa)
- povećanje (povećana) udjelovanje
nastav. na planu struč. usavrš. nast.
(umag, ^{gitaru} ~~poseb~~ itd.) - Zagreb violine
harmonika

ZAVOD ZA PROSVJETNO-PEDAGOŠKU SLUŽBU SR HRVATSKE

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

T A M B U R E

U OSNOVNOJ MUZIČKOJ ŠKOLI

ANEKS NASTAVNOM PLANU I PROGRAMU OSNOVNE MUZIČKE ŠKOLE

koji je donesen na sjednici Prosvjetnog savjeta Hrvatske 4. travnja 1985. i objavljen u Vjesniku Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu broj 12, 19. studenoga 1985. godine

Zagreb, veljača 1989. godine

AUTORI PROGRAMA

ŽELJKO BRADIĆ, nastavnik-dirigent

RADOVAN BRDARIĆ, profesor, prosvjetni savjetnik

STJEPAN NOVAČIĆ, profesor, prosvjetni savjetnik

SURADNICI NA DORADI PROGRAMA

SINIŠA LEOPOLD, dirigent tamburaškog orkestra RTZ

BOŽO POTOČNIK, muzički urednik RTZ

ZLATKO POTOČNIK, urednik-producent, Muzička proizvodnja RTZ

RECENZENTI

RAJKO EĆIMOVIĆ, profesor

JULIJE NJIKOŠ, skladatelj

U V O D

Tambura je naše folklorno glazbalo koje je evoluiralo od tradicionalnog solističkog i grupnog do orkestralnog umjetničkog. Tamburaštvo se njeguje u velikom broju osnovnih škola, zatim u amaterskim kulturno-umjetničkim društvima, a profesionalne tamburaške orkestre imaju RTV centri u Zagrebu, Sarajevu i Novom Sadu.

Od druge polovine XIX stoljeća pa nadalje mnogi skladatelji stvaraju muziku za tamburaške orkestre. Pravu afirmaciju tambura postiže na bienalnom Festivalu tamburaške glazbe SFR Jugoslavije u Osijeku, gdje najbolji jugoslavenski skladatelji dokazuju da tambura danas, uz ostale klasične muzičke instrumente, ima značajno, gotovo ravnopravno mjesto.

U posljednjih desetak godina na skupovima muzičkih pedagoga Zajednice muzičkih i plesnih programa SR Hrvatske, Aktivu istaknutih stručnjaka i pedagoga za tambure, seminarima i stručnim aktivima nastavnika glazbene kulture te Odbora za praćenje i unapređivanje glazbene kulture pri Prosvjetnom savjetu Hrvatske, često je konstatirano da se broj tamburaških orkestara u SR Hrvatskoj smanjuje, da je na općinskim regionalnim i republičkim smotrama sve manje kvalitetnih tamburaških orkestara. Osnovni razlog tome je nedostatak stručnih kadrova za vođenje tamburaških orkestara i za podučavanje sviranja tambura. Također nedostaju profesionalni muzičari, tamburaši kao i umjetnici, virtuozi ovog glazbala.

Na Muzičkoj akademiji u Zagrebu postoji studij tambure kao jednog od predmeta na osmom, nastavničkom odjelu. No, studentima je potrebno tehničko predznanje, odnosno vještina sviranja tambure, koju je u našim prilikama jedino moguće steći u osnovnoj muzičkoj školi.

CILJEVI I ZADACI

Pored ciljeva i zadataka navedenih u novom nastavnom planu i programu osnovne muzičke škole zajedničkih za sve nastavne predmete, potrebno je još navesti slijedeće zadatke nastave tambure:

- da učeniku omogući stjecanje vještine sviranja tambure kako bi mogao nastaviti daljnje usavršavanje u srednjoj muzičkoj školi, a time i profesionalno usmjeravanje prema folklornoj glazbi i tamburaštvu;

- da kod učenika razvija i osjećaj i sklonosti prema tradicionalnoj glazbi i tamburi;

- da motivira učenike za sviranje u tamburaškom orkestru kako bi se nakon završetka osnovne muzičke škole mogli uključivati u amaterske tamburaške ansamble;

- da učenici upoznaju razvoj tamburaške glazbe kao važnog segmenta glazbenog folklora naših naroda;

- da upoznavanjem glazbene literature i doživljajno-izražajnim interpretacijama skladbi za tambure utječe na formiranje glazbenog ukusa i sposobnosti učenika da razlikuju izvornu narodnu muziku, umjetničke obrade i originalnu nadahnutu tamburašku glazbu od "novokomponiranih" bezvrijednih tvorevina;

- da u učenika razvije duh zajedništva i potrebu za aktivnim i stvaralačkim uključivanjem u život svoje sredine.

NASTAVNI PLAN

Red. br.	Predmeti	R a z r e d i					
		I	II	III	IV	V	VI
1.	Tambure	2	2	2	2	2	2
2.	Solfeggio	2	2	2	2	2	2
3.	Tamburaški orkestar	-	-	-	2	2	2

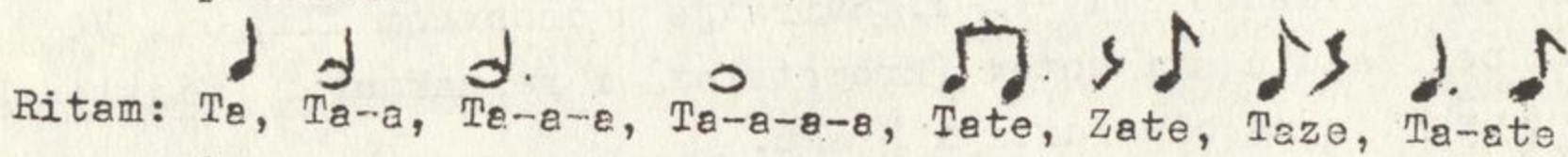
Nastava se održava grupno u svim razredima dva puta tjedno po jedan sat (45 minuta). Grupa broji od 3 do 6 učenika. Skupno muziciranje održava se jedanput tjedno u blok satu (90 min) posebno za prijednevni, a posebno za poslijepodnevni turnus ili blok sat u večernjem terminu za oba turnusa.

P R O G R A M

I. RAZRED

Pravilno sjedenje učenika i držanje bisernice ili brača. Postava lijeve i desne ruke. Sviranje tonova najprije palcem desne ruke, a nakon mjesec dana uče pravilno sviranje trzalicom (najprije kucanjem, a zatim trzanjem). Sviranje stanke prigušivanjem zvuka: dodirnom slobodne žice ili otpuštanjem prsta sa hvataljke. Pojam luka i fraziranja. Sviranje u osnovnom položaju (I, II položaj) u opsegu e-c².

Mjere: dvočetvrtinska, tročetvrtinska, četveročetvrtinska,
predtakt

Notno pismo: note u G-ključu od $e-c^2$, povišilica fis, snizilice b, razrješilica, cijela nota, polovinka, četvrtinka, osminka, nota s točkom; stanke: četvrtinska, polovinska, osminska i cijela. Korona.

Ljestvice: C-dur, G-dur, F-dur i kadenca s rastavljenim sazvu-
cima I-IV-V₇-I u osnovnom položaju.

Dinamika: p, mf, f.

Artikulacija: legato, non legato, staccato.

Oznake tempa: adagio, moderato, allegro.

Literatura:

Škola za tambure za 1. razred muzičke škole

Skladbe za bisernicu ili brač uz pratnju klavira

Skladbe za tamburaški duo i trio

Skladbe po slobodnom izboru iz originalne tamburaške literature

Gradivo za ispit:

Ljestvica s rastavljenim sazvucima

Jedna etüda s većim tehničkim zahtjevima iz 1. razreda

Jedna skladba po slobodnom izboru. Ispitno gradivo svira se napamet.

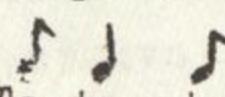
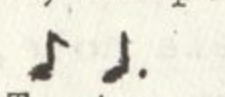
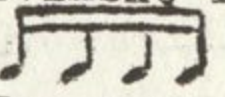
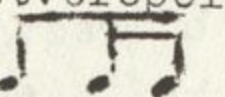
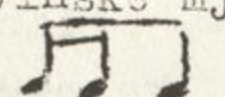
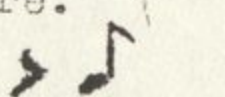
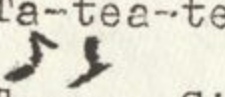
Minimum gradiva:

Uz ljestvice i školu najmanje 7 etüda i 10 skladbi po slobodnom izboru.

II. RAZRED

Ako je učenik u prvoj godini počeo učiti bisernicu, onda u drugoj godini uz bisernicu uči i brač ili obratno. Zbog komornog muziciranja uči bugariju 1. i čelo (po mogućnosti stojeći čelo). Usavršavanje tehnike trzanja s ujednačenim radom prstiju lijeve ruke. Bugarija 1. kao melodijski i akordički instrument. Sviranje akorda na bugariji 1.: C, G, F, B, C₇, G₇, D₇, F₇, E₇, H₇, A₇, Am, Em, Dm, Gm i kadence I-IV-V₇-I. Sviranje u osnovnom III, IV, V, VI, VII položaju u stisnutom (kromatskom) i razmaknutom (dijatonskom) postavu prstiju na bisernici i braču.

Mjere: upotreba dvoosminske, troosminske, četveroosminske, dvopolovinske, tropolovinske i četveropolovinske mjere.

Ritam: Ta-tea-te, Ta-tea, Tafatefe, Ta-te-fe, Tafa-te, Za-te, Ta-ze. Sinkopa.

Notno pismo: opseg tonova od e-f² u G-ključu i od E-f¹ u F-ključu zbog čela.

Ljestvica: C-dur, G-dur, F-dur, a-mol, e-mol, d-mol i rastavljeni sazvući u kadenci I-IV-V₇-I u duru i molu.

Dinamika: mp, pp, ff, crescendo, decrescendo.

Artikulacija: tenuto i portato.

Oznake tempa: presto, vivo, allegretto, lento, grave, largo, accellerando, ritardando, ritenuto.

Ugađanje tambura na osnovi prime.

Literatura:

Škola za tambure za 2. razred muzičke škole

Etüde za bisernicu, brač, čelo i bugariju 1.

Skladbe za tamburaški duo, trio, kvartet

Skladbe za bisernicu ili brač uz pratnju klavira iz originalne tamburaške literature.

Gradivo za ispit:

Jedna ljestvica i kadenca za brač

Jedna etüda s većim tehničkim zahtevima iz 2. razreda za bisernicu

Jedna skladba po slobodnom izboru za brač

Minimum gradiva:

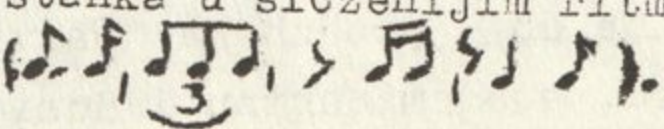
Uz ljestvice, akorde i školu, najmanje 7 etüda, 5 skladbi iz starije literature i 10 novijih skladbi.

III. RAZRED

Usavršavanje tehnike sviranja bisernice i brača iz prethodnog razreda u opsegu od $e-c^3$ u novim položajima: VIII, IX, X, XI, XII, XIII. Usavršavanje tehnike sviranja berde, čelovića, bisernice 3. Transponirajući instrumenti in C i in G. Bugarija 1. i 2. kao melodijski i harmonijski instrumenti.

Sviranje akorda na bugarijama u dur i mol tonalitetima do 3 predznaka: C, G, D, A, E, G, B, E^b , A^b , Am, Em, Hm, Fm, Dm, Gm, Cm, C_7 , G_7 , D_7 , A_7 , E_7 , H_7 , F_7 , G_7 , F_7 , B_7 , umanjeni i povećani suzvuci. Kadence na bugariji i rastavljeni sazvuci na melodijskim tamburama I-IV-V₇-I u dur i mol tonalitetima do tri predznaka.

Mjere: mješovite mjere, složene mjere, šestosminska mjera,

Ritam: Ta-efe, Tateti, osminska stanka u složenijim ritmovima na pr. Za-tefe, Za-tea-te

Notno pismo: Okretno snalaženje u G-ključu u opsegu od $e-c^3$ i F-ključu u opsegu od E do g_1 .

Ljestvice: sviranje dur i mol ljestvice do 3 predznaka kroz dvije oktave. Prirodna, melodijska i harmonijska mol ljestvice.

Dinamika: sforzato (>) sforzando (^) naglasak bez zatrzavanja (^).

Artikulacija: arpeggio, glisando.

Literatura:

Škola za tambure za 3. razred muzičke škole

Etüde za melodijske tambure, bugariju, berde

Skladbe za komorne sastave tambura

Skladbe za tamburaški orkestar po izboru iz originalne tamburaške literature.

Gradivo za ispit:

Jedna ljestvica iz programa s kadencom

Jedna etüda za bugariju i berde

Jedna skladba po slobodnom izboru na čeloviću

Minimum gradiva:

Uz ljestvice, akorde na bugarijama, tehničke vježbe iz škole savladati 10 etüda, 7 skladbi iz starije literature i 14 novijih skladbi

IV. RAZRED

Usavršavanje tehnike sviranja na svim melodijskim tamburama u dur i mol tonaliteta do 4 predznaka - E, cis, As, f. Upotreba kromatike. Napredovanje u tehnici sviranja bugarije 1. i 2. u dur i mol tonaliteta do 4 predznaka. Novi sazvuči na bugariji: dur s velikom septimom (C^Δ), dur s dodanom sekstom (C₆) mol s dodanom septimom (Cm₇) nonakord (C₉) u tonaliteta do 4 predznaka. Razvijanje osjećaja na bugariji za toničku, subdominantnu i dominantnu funkciju u tonalitetu. Sviranje melodije na bugariji 1. i 2. u osnovnom položaju, IV, V, VI, VII položaju uz usavršavanje tehnike trzanja. Napredovanje u tehnici sviranja berde. Složene mjere: 5/8, 7/8, 9/8.

Ljestvice kroz dvije oktave, kromatska od e do e², E-dur, cis-mol, As-dur, f-mol s rastavljenim sazvucima u kadenci I-IV-V₇-I.

Ritamske kombinacije: Tafatefatifi, Tae-ti, Taa-tefe, Taa-fate, Ta-tea-tefe, Tafa-tea-te, Tafa-tea-tefe, ^{Za-tefec-te} Zafatefe, Tafae-fe, Tafae.

Braziranje u glazbenom toku. Zapažanje fraza, malih i velikih glazbenih rečenica.

Melodijski ukrasi: kratki , i dvostruki , predudar, praltriler , mordent .

Samostalno pronalaženje položaja.

Samostalno ugađanje tambura i postavljanje žica.

Literatura:

Škola za tambure za 4. razred muzičke škole

Etüde za bisernicu, brač, bugariju i berde

Originalne skladbe za tamburaški orkester po izboru.

Gradivo za ispit:

Jedna ljestvica s rastavljenim sazvucima I-IV-V₇-I

Jedna etüda za bugariju

Jedna skladba po slobodnom izboru za bisernicu 3, čelović ili čelo.

Minimum gradiva:

uz ljestvice, akorde na bugariji i tehničke vježbe, iz škole savladati 10 etüda, 7 skladbi iz starije literature i 14 novijih skladbi.

V. RAZRED

Usavršavanje tehnike sviranja melodijskih tambura u dur i mol tonaliteta do 5 predznaka - H, Des, gis, b.

Napredovanje u sviranju bugarije 1. i 2. kao melodijskog i akordičkog instrumenta. Novi sazvući: mol s dodanom

sekstom (Cm_6), mol s velikom septimom ($Cm\Delta$), dur s malom septimom i malom nonom (C_7/b_9) u tonalitetima do 5 predznaka.

Tehnika sviranja berde u IV i V položaju. Inzistiranje na dinamici i muzičkoj izražajnosti. Prema potrebi služiti se metronomom.

Rastavljenisazvuci na melodijskim tamburama kroz dvije oktave I-IV-V₇-I.

Mjera: 12/8

Kromatska ljestvica kroz dvije oktave od $g-g^2$

Ljestvice kroz dvije oktave H, gis, b

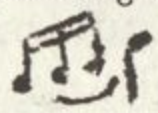
Ritamske kombinacije šestosminske mjere: Ta-tefetifi, Tafatefe-ti

Tazeti, Ta-tei, Tatetiateti, Zafate, duola

Oblik dvodijelne i trodijelne pjesme

Samostalno pronalaženje položaja i prstometa

Samostalno ugađanje svih tambura i postavljanje žica

Ukrasni tonovi: višestruki predudar () dvostruki

udar

Kratice u notnom pisanju: D.c. al Fine, D.s. al F., D.s. al poi
Coda, tacet i t d.

Literatura:

Škola za tambure za 5. razred muzičke škole

Etüde za sve tambure

Originalne skladbe za tambure po izboru.

Gradivo za ispit:

Ljestvica iz 5. razreda s rastavljenim sazvucima

Jedna etüda za brač

Jedna skladba po slobodnom izboru za bisernicu.

Minimum gradiva:

Uz ljestvice, akorde na bugariji i tehničke vježbe iz škole savladati 10 etüda, 7 skladbi iz starije literature i 14 novijih skladbi.

VI. RAZRED

Njegovati sviranje prima vista. Usvrštavanje tehnike sviranja melodijskih tambura u svim tonalitetima.

Napredovanje u tehnici sviranja bugarije 1. i 2. u svim tonalitetima. Novi sazvući: mol s velikom septimom ($Cm\Delta$), mol s dodanom velikom nonom (Cm_9), dur s malom septimom, velikom nonom i velikom terdecimom (C_{13}), osnovni ton s čistom kvartom i čistom kvintom (C_4) nonakord s čistom kvartom umjesto velike terce ($C9/4$) i dur s velikom septimom i velikom nonom ($C\Delta 9$) i ($C_{13}/b9$)

Napredovanje u tehnici sviranja berbe.

Analiziranje modulacija u skladbama.

Ljestvice: Fis, Ges, Cis, Ces, dis, es, ais u ritamskim varijantama

Ritamske kombinacije: Tarala terele, Ta-terele, Tarala-te, Ta-efetifi, Ta-efeti, Tafatafaefe i ostale složenije ritamske kombinacije kao Tae-tia-tei (velika triola), Tae-fea-tea-fae (kvartola)

Ukrasni tonovi: dvostruki mordent (vv): triler (tr).

Dio kompozicija memorirati radi nastupanja na školskim priredbama: solo uz klavir, duo tambura, trio, kvartet do noneta, a obavezno treba nastupiti i tamburaški orkestar muzičke škole, jer je to dio aktivnosti skupnog muziciranja.

Literatura:

Škole za tambure za 6. razred muzičke škole

Etüde za tambure

Originalne skladbe za tambure po izboru.

Gradivo za ispit:

Ljestvice 6. razreda s rastavljenim sazvućima

Jedna etüda za bisernicu

Jedna skladba po slobodnom izboru za brač.

Minimum gradiva:

Uz ljestvice, akorde na bugariji i tehničke vježbe iz udžbenika, savladati 10 etüda, 7 skladbi iz starije literature i 14 novijih skladbi.

U P U T E

U nastavi može se koristiti sustav tambura koji je u upotrebi u pojedinoj sredini. Preporučuje se kvartni sustav (varijante: G, E, D, prema prvoj žici bisernice) zbog tehničkih prednosti i prilagođenosti uzrastu učenika osnovne škole.

Učenici se osposobljavaju za sviranje svih tamburaških instrumenata na slijedeći način:

- u 1. razredu uče bisernicu ili brač, a nastupaju solo uz pratnju klavira, tamburaški duo (bisernica i brač), tamburaški trio (bisernica, brač 1. i brač 2.);

- u 2. razredu uče bisernicu, brač, bugariju 1. i čelo, a nastupaju: solistički, u duetu, triu, tamburaškom kvartetu (bisernica, brač, bugarija 1. i čelo) i tamburaškom kvintetu (bisernica, brač 1. brač 2. bugarija i čelo);

- u 3. razredu uče bisernicu, bisernicu 3., brač, čelović, čelo, bugariju 1. i 2., berde, a nastupaju od sola do noneta (bisernica 1. 2. i 3., brač 1. 2., čelović, čelo, bugarija i berde);

- u 4. 5. i 6. razredu uče sve tambure, ali se uz obavezni brač specijalizira jedna od preostalih tambura radi uspješnijeg skupnog muziciranja.

Za izuzetno nadarene i marljive učenike u 4., 5. i 6. razredu osnovne muzičke škole može se organizirati DOPUNSKA INDIVIDUALNA nastava (jedan sat tjedno po 30 minuta) na tamburi koju odabere učenik. O navedenom odluku donosi Nastavničko vijeće.

U svim razredima treba stalno paziti na slijedeće:

- da sve teoretske spoznaje treba zasnivati na glazbenom doživljaju;

- na pravilno držanje tambure i trzalice;

- na metričku i ritmičku preciznost;

- na kvalitet tona i njegovu dinamičku zvučnost bilo u otkucavanju ili trzanju;

- na učenje napamet većeg broja pjesama i tehničkih vježbi za razvijanje memorije i usevršavanje tehnike sviranja;

- da ispitno gradivo obavezno nauče svirati napamet.

Nastavnici će:

- planirati nastupe učenika na produkcijama;
- organizirati posjete koncertima tamburaških orkestra ili gledanje video snimki TV emisija u kojima nastupaju tamburaški orkestri.

U skupnom muziciranju učenici će izmjenjivati instrumente, ali će najveći dio vremena svirati na određenoj tamburi, kako bi nastupi bili uspješniji.

Najpogodniji oblik rada s više tambura je "sviranje u krug" tj. izmjena tambura u sviranju kompozicije. Optimalna dob za upis u 1. razred muzičke škole je 3. razred osnovne škole, jer završetkom 8. razreda učenik završava i 6. razred osnovne muzičke škole. Ako se učenik upisuje u muzičku školu u 4. ili 5. razredu, onda je moguće da akcelerira, kako bi paralelno završio osnovnu muzičku sa osnovnom školom. Učenici koji namjeravaju upisati usmjereno muzičko obrazovanje mogu upisati, na temelju odluke nastavničkog vijeća, nastavu klavira s jednim satom tjedno u posljednjem razredu osnovne muzičke škole.

5. razred, 2002. god.
2002. god.

Isprave i dopune Nastavnog plana i
programa Tambure u osnovnoj
muzičkoj školi.

Recenzenti: Rajko Ećimović, profesor
Jelena Njilović, skladatelj
Zdravko Škvorac, nastavnik - dirigent

str. 2. - (drugi pasus) 8 redak :...prema tamburaškoj
glazbi.

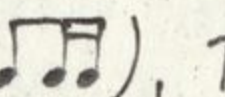
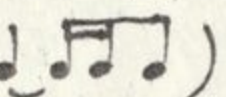
str. 2. - 10. redak ... muzički ~~izraz~~ ~~izraz~~

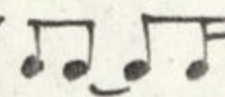
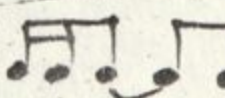
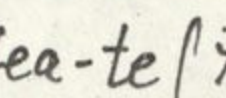
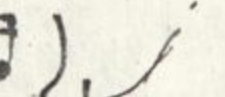
str. 5. - 18. redak ~~Ustavom~~ Tehnika sviranja

str. 5. - 23. redak $E_7, H_7, F\#_7, C\#_7$

str. 5. - 24. redak suzvuci ($C^+, C\#^+, D^+, E^b^+$). Kadence...

str. 5 - 28. redak Tateti (Triola), osminjska stanica

str. 7 - 4. redak Tafatefeti (, Tae-ti ()
Taa-tefe (, Taa-fete (,

str. 7 - 5. redak Ta-tea-tefe (, Tafa-tea-te ()
② Tafa-tea-tefe (, Za-tefea-te (,
Zafatefe (,

str. 7 - 6. redak Ta-fae-fe (, Ta-fae (,

VEŠNIK Republičkog Komiteta za promenu, Kulturnu,
fizičku i zdravu školu Kulturni br. 3-4 od
25. IV 1989 god

3

str. 8 - 11 redak ... Ta-tefeti-fi (♩♩♩♩), Tafatefe-ti (♩♩♩♩),

str. 8 - 12 redak Tazeti (♩♩), Ta-tei (♩♩), Tatetia-teti (♩♩♩♩),

9 Za fate (♩♩), duola (♩♩♩♩ = ♩♩♩♩ = Tae-fei i
3/4 ♩♩♩ = ♩♩♩) ~~Taa-tea~~

10

str. 9 - 10 redak nonom (CΔ9) i C13/b9 - dur s malom
septimom, malom nonom i velikom terdecimom.

str. 9 - 15 redak Taralaterela (♩♩♩♩), Ta-terele (♩♩♩♩)
Tarala-te (♩♩♩♩),

str. 9 - 16 redak Ta-efetifi (♩♩♩♩), Ta-efeti (♩♩♩♩)
Tafa-tefa-fae-fe (♩♩♩♩)

str. 9 - 17 redak ... triola: ♩♩♩ = ♩♩♩

str. 9 - 18 redak ... kvartola: ♩♩♩♩ = ♩♩♩♩

Priznanje: Inget Husek
društvo je anketi Nestorov plan
programi moremika - kule
u znanosti odnosa: 24. II 1989. god
za pedmet TAMBURE

